www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордера і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 27-го лютого 1917. Ч. 24. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, February 27, 1917. No. 24.

ПОЛОЖЕНЕ АНҐЛІЇ ДУЖЕ КРИТИЧНЕ.

ВІД ПОЧАТКУ БЛЬОКАДИ НІМЕЦЬКІ ЛОДКИ ЗАТОПИЛИ 177 КОРАБЛІВ НА 430.000 ТОН.

З італійським кораблем „Мінас" потонуло 1.000 жовнірів.

„ПІДВОДНІ ЛОДКИ ПРИНЕСУТЬ ПОБІДУ", ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЦЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

АНГЛІЯ У ВЕЛИКІЙ НЕБЕЗПЕЦІ.

ЛОНДОН, 23. лютого. — **В анґлійськім парляменті послів президент кабінету, Ллойд Джордж, виголосив нині півторагодинну бесіду, представляючи теперішне грізне положенє Анґлії і подаючи способи, які є конечні, аби грозячу небезпеку усунути.**

„Ніколи дотепер", говорив Ллойд Джордж, **„Анґлія не стояла так лихо зі засобами средств поживи, як від теперішну хвилю. Небезпека грозить велика і тому нарід мусить знати правдивий стан річи.**

„Є три ріжні способи, щоби усунути небезпеку. Перше: при помочи фльоти старати ся знищити підводні лодки. Друге: будувати як найбільше торговельних кораблів. Трете: обмежити спроваджуване зза границі не конче потрібних артикулів поживи і старати ся, о скільки се є можливе, піднести власну продукцію средств поживи".

Способи, якими належить поборювати підводні лодки, належать до департаменту маринарки. Президент висказав надію, що найдуть ся способи, аби зробити підводні лодки нешкідливими.

Але прочі два способи обходять, як се заявив Ллойд Джордж, цілий анґлійський нарід. Цілий нарід мусить пізнати небезпеку і разом співділати над її усуненєм.

„Число наших кораблів", говорив дальше президент, **„на початку війни заледви нам вистарчало. Але від сего часу запотребоване кораблів сильно змогло ся. На один міліон тон кораблів мусіли ми відступити Франції, а велике число призначити до транспортів для Росії й Італії. Крім того велика часть наших кораблів впала жертвою підводних лодок.**

„Ми мусимо старати ся о побільшене числа кораблів. Недавно тому французький посол просив о більше кораблів, також і посол італійський предложив такуcаму просьбу".

Президент вказав відтак, що кораблі в першій мірі мусять служити для транспортів, які є конечні для військових цілий. Тому треба з одної сторони старати ся про побільшене торговельної фльоти, з другої знова сторони обмежити до можливих границь спроваджуване ріжних не конче потрібних артикулів і средств поживи. Відтак вичислив президент роди товарів, яких спроваджуване зістало зовсім заборонене або яких спроваджуване обмежено до певних границь.

Вкінци візвав президент цілий анґлійський нарід, щоби звернено пильну увагу на піднесенє власного хліборобства, аби в сей спосіб увільнити Анґлію від злишного спроваджуваня средств поживи із заграниці.

На засіданю парляменту були присутні Борден, президент Канади, Масей, президент Нової Зеляндії і богато дипльоматів з держав аліянтів.

НА МОРИ:

ВІД 1. ЛЮТОГО ЗАТОПЛЕНО 177 КОРАБЛІВ НА 430.000 ТОН.

На підставі анґлійських звітів втрати від часу проголошеня бльокади представляють ся, як слідує:

В днях від 1. до 22. лютого затоплено	151 кораблів на	366.940 тон.
Дня 23. лютого затоплено	13 кораблів на	29.517 тон.
Дня 24. лютого затоплено	10 кораблів на	25.425 тон.
Дня 25. лютого затоплено	3 кораблі на	8.209 тон.
Разом затоплено	**177 кораблів на**	**430.091 тон.**

З того числа припадає **на воюючі держави 127 кораблів** (між тими 109 анґлійських) і **50 кораблів на держави невтральні.** (Злучені Держави втратили доси 2 кораблі).

В 23. ДНИ БЛЬОКАДИ ЗАТОПЛЕНО 13 КОРАБЛІВ НА 29.517 ТОН.

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — На підставі звітів анґлійських і французьких жертвою бльокади впали отсі кораблі:

„Атос", 12.644 тон, французький;
„Белжір", 4.588 тон, анґлійський;
„Аделіна", 3.945 тон, еспанський;
„Ватфілд", 3.012 тон, анґлійський;
„Дораворе", 2.760 тон, норвеський;
„Інверколд", 1.416 тон, анґлійський;
„Сан Мікеле", 583 тон, італійський;
„Ейп", 464 тон, анґлійський;
„Джіованні П.", 105 тон, італійський;
„Монарк", ? тон, ? ;
„Емерсі", ? тон, ? ;
2 кораблі рибацькі.

Разом 13 кораблів на 29.517 тон.

В 24-ТІМ ДНИ БЛЬОКАДИ ЗАТОПЛЕНО 10 КОРАБЛІВ НА 25.425 ТОН.

ЛОНДОН, 24. лютого. — Нині надійшли вісти про затопленє отсих кораблів:

„Нордердік", 7.166 тон, голяндський;
„Якатра", 5.373 тон, голяндський;
„Троджен Прінс", 3.196 тон, анґлійський;
„Лонгерст", 3.053 тон, анґлійський;
„Бенефішент", 1.963 тон, анґлійський;
„Бленгайм", 1.143 тон, норвеський;
„Гастерлянд", 1.091 тон, голяндський;
„Гренадір", 1.004 тон, анґлійський;
„Скрім", 727 тон, норвеський;
„Алісе", 709 тон, норвеський.

Разом затоплено 10 кораблів на 25.425 тон.

Крім того торпедовано 4 голяндські кораблі: „Менадо" (5.874) тон), „Бандоінґ" (5.851 тон), „Занділс" (4.189 тон), „Емлянд" (3.770 тон); разом 19.684 тон. Ті кораблі зістали ушкоджені, але є надія, що допливуть до пристани.

В 25-ТІМ ДНИ БЛЬОКАДИ ЗАТОПЛЕНО 3 КОРАБЛІ НА 8.209 ТОН.

ЛОНДОН, 25. лютого. — Нинішний звіт доносить про затоплене трох дальших кораблів:

„Дороти", 3.806 тон, анґлійський;
„Ізер", 2.160 тон, анґлійський;
„Фалкон", 2.243 тон, анґлійський.

Разом 3 кораблі на 8.209 тон.

ДВІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ ЗАТОПИЛИ 21 КОРАБЛІВ.

БЕРЛІН, 25. лютого. — Німецькі підводні лодки продовжають без перестанку свою роботу на мори і число їх жертв з кождою годиною поспішно зростає.

Нині оголошено урядово, що дві підводні лодки, які повернули до пристани, затопили від початку бльокади 21 кораблів; між тими було 11 кораблів з воєнними матеріялами й амуніцією, 2 кораблі зі средствами поживи для Анґлії й Франції і 8 кораблів побережних.

В найблизших днях надіють ся повороту й прочих підводних лодок, згідно їх звітів. Всі ожидають нетерпеливо урядового звіту про успіхи підводних лодок за цілий місяць бльокади, які як сего загально надіють ся, будуть значно більші ніж се подали дотеперішні анґлійські звіти.

З КОРАБЛЕМ „МІНАС" ПОТОНУЛО 1.000 ІТАЛІЙСЬКИХ ЖОВНІРІВ.

БЕРЛІН, 23. лютого. — Німецька адміралїція оголосила урядовий звіт про затопленє італійського корабля „Мінас", який віз транспорт війска до Солуня. **З кораблем потонуло около 1.000 італійських жовнірів.**

Урядовий звіт звучить:

„Німецька підводна лодка затопила дня 17. лютого на Середземнім мори 2.854-тоновий італійський корабель „Мінас". На кораблі находило ся поверх 1.000 жовнірів, величезна скількість амуніції і 3 міліони марок золота. Лише двох людий вдало ся виратувати".

НІМЕЦЬКИЙ КРУЖЛЯК ЗАТОПИВ ДВА АНГЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ НА ІНДІЙСЬКІМ ОКЕАНІ.

ТОКІО (Японія), 24. лютого. — **Телеграми доносять, що німецький зоружений корабель появив ся на Індійськім океані і затопив два анґлійські торговельні кораблі.**

Друга телеграма доносить, що японське міністерство маринарки вислало на Індійський океан кілька воєнних кораблів, щоби зловити німецький кружляк.

(На Індійськім океані оперував з початку війни, у вересни 1914 р., славний німецький кружляк „Емден", який коло побережа Індій затопив був три анґлійські кораблі. По знищеню „Емдена" плавба на Індійськім океані відбувала ся без перешкоди. Є здогади, що новим німецьким кружляком на Індійськім океані є правдоподібно один із тих, які з початком місяця січня оперували коло берегів Бразилії).

„ПІДВОДНІ ЛОДКИ ПРИНЕСУТЬ ПОБІДУ". — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЦЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

БЕРЛІН, 24. лютого. — Президент німецького парляменту, Кемпф, отворив в четвер засіданє промовою про загальне воєнне положенє.

„Ми зближаємо ся — говорив у своїй промові президент Кемпф — очевидячки до кінця великої війни народів. Німецький цісар враз зі своїми союзниками великодушно простягав руку до згоди. Однак противники у своїй зарозумілости з кпинами відкинули мирові предложеня. Тому нині Німеччина вхопила за оруже, якого буде уживати безоглядно, оруже, викуване з її енерґії і техніки.

„У великих поважних часах, серед яких жиємо, ми є тої гадки, що не зложимо скорше сего оружа, доки не осягнемо цілі сеї війни: забезпеченя нашої свободи і нашої вітчини. В тій хвилі, в якій ми вступаємо до послідного рішаючого бою, шлемо щирі привіти нашій гордій армії, нашій гордій маринарці, нашим незрівнаним підводним лодкам і їх хоробрим залогам, шлемо привіт нашим досвідченим вождам, які дали докази своїх спосібностий у боротьбі на суши і на мори. Привіт шлемо цілому нашому народови, котрий помимо всїх трудностий без впину працює для цісаря і держави, для свободи нашої вітчини і наших країв".

Коли президент згадав про підводні лодки, довготриваючі оплески перервали його бесіду.

Надіють ся, що найблизшого вівтірка канцлер Бетман-Гольвег виголосить в парляменті промову про теперішне політичне і воєнне положенє.

УСПІХИ НІМЕЦЬКОЇ БЛЬОКАДИ ЗРОБИЛИ У ВАШІНҐТОНІ ВЕЛИКЕ ВРАЖІНЄ.

ВАШІНҐТОН, 24. лютого. — Висші політичні і військові круги американські слідять уважно перебіг акції німецьких підводних лодок.

З кождим днем сильно зростаюче число затоплених кораблів викликує велике враженє. На підставі великих успіхів німецьких підводних лодок заключають, що Анґлія не була всилі найти средств оборони перед тим новим оружем Німеччини. Дотеперішні успіхи підводних лодок перейшли всі сподівані.

Вчерашну промову анґлійського президента Ллойда Джорджа вважають за несподіване і отверте признанє ся, що Анґлія і її союзники зазнали трох тяжких невдач:

1. Неспосібність анґлійської адміралїції виступити успішно проти акції підводних лодок. Анґлія не має ані відповідних ані достаточних средств, щоби охоронити торговлю свою і своїх союзників.

2. Анґлії грозить голод. Довіз средств поживи з кождим днем маліє, а брак поживи, а вслід за тим голод з кождим днем зростає.

3. Є правдоподібним, що Анґлія, яка живить майже всїх своїх союзників, небаром не буде всилі достачити своїм власним війскам потрібних средств.

Деякі військові знавці добачують в промові Ллойда Дорджа приготовлюване анґлійського народу на загальну невдачу, а може й крізу, яку може принести остаточний вислід війни.

7 НАЙБІЛЬШИХ КОРАБЛІВ ПРИЗНАЧУЄ АНГЛІЯ ДО ВОЖЕНЯ ЖИВНОСТИ.

НЮ ЙОРК, 24. лютого. — **З Анґлії наспіла вістка, що анґлійське правительство постановило в найблизшім часі уживти 7 найбільших кораблів до транспортованя средств поживи з Америки до Анґлії, щоби її ратувати від голоду.**

До перевоженя средств поживи мають бути призначені отсі кораблі: „Аквітанія" (40.000 тон), „Мавретанія" (35.000 тон), „Невратанія" (40.000 тон), „Белджієнленд" (38.000тон), „Олимпік" (45.000 тон), „Френс" (30.000 тон) і „Парі" (40.000 тон); **разом 7 кораблів на 268.000 тон.**

Висше згадані кораблі є приділені тепер до воєнної фльоти і служать до перевозу війск.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

СОЮЗНІ ВІЙСКА ВІДБИЛИ НАПАД МОСКАЛІВ В КАРПАТАХ.

БЕРЛІН, 25. лютого. — Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: На сім фронті не зайшли жадні зміни.

„АРМІЯ АРХ. ЮСИФА: Напад російських війск в околиці Татарова (в Карпатах) ударемнено.

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Здовж Серету і Дунаю відбуваєть ся лише перестрілка артилерії".

ТАЄМНИЧЕ ЗНИКНЕНЄ РОСІЙСЬКОГО ҐЕНЕРАЛА АЛЕКСІЄВА.

БЕРЛІН, 25. лютого. — **Бувший шеф російського штабу, ґенерал Алексієв, який останної осени був головним командантом північної російської армії, пропав десь без сліду.**

Сю вістку подали телеграми зі Стокгольму на підставі вістий, одержаних з Петрограду.

Де подів ся ґен. Алексієв, се покриває покищо глибока тайна. Від двох місяців нема в звітах найменьшої згадки про ґен. Алексієва. Він не брав також участи у воєнній параді аліянтів, яка недавно тому відбула ся в Петрограді. Коли підчас бенкету, уладженого в честь представників союзних держав, анґлійський лорд Мілнер і французький ґенерал Кастельно, просили, аби їм представити ґен. Алексієва, заявлено їм, що се є „з технічних причин" неможливе.

Про його таємниче зникнене кружать ріжні вісти.

ЗА ЦАРҐОРОД БУДУТЬ ТУРКИ БОРОТИ СЯ ДО ПОСЛІДНОГО.

ЛОНДОН, 17. лютого. — **Туреччина буде бороти ся до послідного, щоби недопустити ворогів до загарбаня Царгороду.** Таку заяву зложив новий турецький великий везир, Талаат Бей.

Новий турецький президент кабінету, Талаат Бей, зложив в парляменті в нагоди його отворення отсю заяву:

„Розпочинаємо працю в повній свідомости тяжкої відповідальности, яку ми на себе переймаємо. Наша держава, яка все була виставлена на зовнішні трудности, найшла ся в примусовім положеню поносити такі жертви, яких в минувшині ніколи не поносила.

„Наші вороги виявили свої змаганя, щоби нас виперти в глибину Азії, проганяючи нас з Царгороду і з Дарданелів. Сю небезпеку зі сторони ворогів усунули наші хоробрі війска, приневолюючи неприятеля до утечі з Дарданелів. Нашою відповідию на погрози ворогів буде се, що ми ніколи не уступимо з Царгороду, як довго позістане хоч один син Туреччини.

„В сій величезній боротьбі позістанемо в дружних зносинах з нашими хоробрими і побідними союзниками, доки не змусимо наших ворогів, аби вони признали нам право до істнованя. Отсе є нашою цілию".

Парлямент висказав одноголосно своє повне довіре до правительства.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
Published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.50 per year
$1.25 per 6 months
$1.00 per 4 months
In Jersey City and to foreign countries:
$3.25 per year
$1.75 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Зучених Державах:
на рік $2.50
на пів року $1.25
на 4 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границю:
на рік $3.25
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мониодерди і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висилаию замовлення належить додучити мониодерд або чек.

Число телефону 478 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATED NEWSPAPERS LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакция не відповідає. — Рукописий не звертають ся.

З біжучої хвилї.

Зі Львова доносить до польських часописий:

Українцї починають тепер знова робити заходи, чи не дало би ся створити українське військо, початок котрого зорґанізовано ще з вибухом війни яко батальон Українських Січових Стрільців. Той батальон був на фронтї в часї останної російської офензиви. Українські політики робили від давна заходи, аби розширити ту початкову формацію. Тепер Українська Боєва Управа видала відозву, взиваючи до працї над побільшенем батальону Стрільців.

У відозві говорить ся:

Ріжні перешкоди при утвореню українського леґіону говорять яскраво про його безмірно велике значінє для нас і для нашої народної справи. А чим гірше стаєть ся загальне положенє української справи і народу, чим холоднійше відносять ся до нас инші чинники, чим дальше відсуваєть ся здійснене наших надій, тим більші мусимо робити стараня, аби нашу военну готовість і наші народні сили удержати на відповідній висотї.

Війна ще не скінчена, ще половина східної Галичини і ціла майже Буковина находить ся в руках Росії. Не час бавити ся в пророства, що принесе нам конець війни. Але навіть під найтяжшими ударами і серед найбільших розчарованьне можемо дати собі вирвати з рук оружа, котрим боронимо нашу справу. Не можемо допустити, аби незалежні від нас околичности зіпхнули нас зі сцени боротьби о нашу будучність. Длятого Українська Боєва Управа уважає за конечне ужити всїх способів для збільшеня леґіону Українських Січових Стрільців і звертаєть ся до суспільности о поміч в тих заходах.

Будапештенська мадярська часопись „Аз ЕШт" доносить, що австрійський парлямент буде скликаний в половині мая. Рівночасно доносить, що **полагоджене справи автономії Галичини відложено на повоєнний час.**

„Аз ЕШт" доносить також, що нїмецькі партії, які старали ся виключити галицьких послів з парляменту, улягли арґументам премієра Клям-Мартініца і тимсамим галицькі посли візьмуть участь в маєвій сесії парляменту.

Часопись „Ді Скрентон Реполїкан" (ч. 48, з 24. лютого б. р.) пише:

Павло Крат з Пітсбурга через свого адвоката П. С. Чемберса вніс вчера скаргу до американського суду на Руский Народний Союз.

Ходить чутка, що Руский Народний Союз, завдяки політицї о. Ардана і редакторів „Народної Волї", буде мати небавом більше судових розправ. Не знати, що скажуть на се члени Руского Народного Союза, коли гроші, зложені на посмертне, пійдуть на процеси, спричинені брехнями і лайками о. Ардана і його несовісних співробітників.

Московське „Русское Слово" (ч. 302, з 13. січня б. р.) містить телеграму з Києва, в якій доносить про упадок російської чорносотенної ґазети „Кіевъ". „Русское Слово" пише:

З днем 14. січня умирає звичайною смертию місцева (київська) чорносотенна ґазета „Кіевъ", яка занимала ся систематичним цькованем городської думи, суспільних орґанізацій і визначних поступових діячів, а також грубою лайкою на адресу Поляків, Українцїв і Жидів.

Готовмо ся до „Українського Дня".

Вже в останнім числї нашої часописи подали ми до відома нашого загалу радісну вістку, що конґрес одноголосно ухвалив резолюцію в справі „Українського Дня". Ухвалена конґресом резолюція буде предложена до підпису президентови Вілсонови. Маємо повну надію, що й президент Вілсон корисно полагодить сю справу.

* * *

З огляду на те реченець, який дїлить нас від „Українського Дня", є вже недалекий (пороблено стараня, аби „Український День" відбув ся **дня 21. цьвітня**, то є в першу суботу по нашім Великодни), тому обовязком нашого загалу вже від тепер розпочати приготованя до „Українського Дня". Від працї і доброї волї нашої суспільности буде залежати, скілько зможемо використати сю нагоду і яку поміч зможемо дати нашим братям у старім краю. Останні листи зі старого краю і від засланих на Сибір приносять нам сумнїйші вісти. З кождим днем це положенє стає гірше. Тому є нашим сьвятим обовязком доложити всїх сил і трудів, щоби хоч з нагоди „Українського Дня" прийти з більшою помочию для нещасних жертв страшної війни.

Першою і найконечнїйшою річию є належите зорґанізоване місцевих комітетів по всїх місцевостях, в яких мешкають наші люди. Від працї місцевих комітетів буде залежати цїлий успіх „Українського Дня". Тому є обовязком всїх наших сьвідомих людий приступити **безпроволочно** до орґанізованя місцевих комітетів. В сїй працї повинні взяти участь усї, без ріжниці на своєї політичні чи партійні переконаня. Цїлию „Українського Дня" є зібрати як найбільшу поміч для наших братів. Не припускаємо, аби могли найти ся такі одиницї, котрі і в сїй справі розпочали би яку кирию.

В склад місцевих комітетів повинні війти всї місцеві українські орґанізації. Головною задачею комітетів є обчислити свої сили і постарати ся, аби до збираня жертв запросити як найбільше число наших людий.

На день 27. лютого головний уряд „Української Ради" скликує окреме засїданє в справі „Українського Дня" **Предметом нарад буде одноцїльне переведенє цїлої акції.** Всї близші інформациї в справі основаня місцевих комітетів і всїх справ, які стоять в безпосередній злуцї зі справою уладженя „Українського Дня", будуть ще сього тижня подані до відома нашого загалу. Задачею „Української Ради" буде по змозї як найбільше улекшити працю місцевим комітетам.

Отсим звертаємо ся до цїлого нашого загалу з горячою просьбою, доложити всїх своїх старань і трудів, аби „Українському Дневи" запевнити як найгарнїйший успіх. Ми віримо, що цїла наша суспільність стане до працї як один муж.

Великі битви положать війнї конець.

(Після американського кореспондента Освальда. Ф. Шітте).

В найблизших шести місяцях відбудуть ся найбільші битви на суші і на мори. Нїмецькі военні знавцї є тої гадки, що є велика можливість, що ті битви положуть конець сьвітовій війнї.

Боротьба підводних лодок, яку вважають вповні успішною, буде мати чималий вплив також і на военні операції на суші, де обі сторони приготовляють всї свої сили до весняних наступів. Зима кінчить ся. І щораз більше зближаєть ся хвиля, в якій сьвіт довідаєть ся, де відбудеть ся рішаюча битва в 1917 роцї і котра сторона її розпічне.

Зразу здавало ся, що алїянти будуть могли розпочати на весну наступ на західнім фронтї, але нинї є вже деякі сумнїви щодо сеї справи. Боротьба підводних лодок стоїть їй на перешкодї. Через те й положенє армій Ґінденбурґа є кориснїйше.

В міру сего, як морози і снїги уступають, зростає чинність на всїх боєвих фронтах. Часті напади помешних відділів і патруль мають на цїли засягнути можливо точних вістий про сильні або слабі сторони свого противника. Від полонених довідуєть ся про розклад і рух сил неприятеля.

Через останних шість тижнїв морози не позволяли нї на східнім нї на західнім фронтї переводити военні операції на більший розмір. Тепер днї є вже теплїйші, але ночі все ще дуже холодні. Годї сказати, коли надійде така погода, що позволить на переведенє дійсного наступу. Весняне болото може робити нераз більші трудности чим великі морози. Тому на заходї не можна скоро надяти ся більших военних операцій, як від початку цьвітня, а може навіть і пізнїйше, коли би весна була дуже дощева.

На російськім фронтї наступ є можливий навіть з кінцем марта, користаючи з того, що земля ще замерзла. Але се не конче безпечне, бо може зайти випадок, як в минувшім роцї, що земля скоро розмерзла ся і перемінила ся в бездонне болото. А такий стан триває нераз і до місяця червня.

Де розпічнеть ся великий весняний наступ, се покриває велика тайна, хоч богато річий вказує на те, що останний рішаючий бій відбудеть ся на західнім фронтї. Для алїянтів тепер лише західний фронт може мати значінє. **Хоч Москалї, як здаєть ся, нагромадили нові резерви, однак правдоподібно їх засоби в артилєрії й амуниції не позволять їм на переведенє якогось більшого наступу. Румунська кампанїя, яка тривала до пізного сїчня, коштувала Росію величезну скількість военних матеріялів. Нинї довіз военних матеріялів через Архангельск є відтятий, а транспорти через Владивосток і Сибір, здаєть ся, не зможуть покрити всїх запотребовань російської армії.**

Блькада, яка обнимає також і Середземне море, унеможливила алїянтам переведенє більшого наступу в Македонії. Вона унеможливила також довіз амуниції до Італії. На обох фронтах, італійськім і македонськім, вважають военні знавцї якісь більші военні операції майже за виключені.

Все вказує на те, що алїянти громадять на західнім фронтї (у Франції) всї можливі сили в людях і матеріялах. Але й тут боротьба нїмецьких підводних лодок не буде без значного впливу. Вона може вплинути в першій мірі на значне опізненє сподїваної офензиви алїянтів. Подібно як минувшого року наступ Нїмців на Верден спричинив опізненє наступу алїянтів над Сомою, на тесаме заносить ся й в сїм роцї. Французи мають великі засоби амуниції, але дасть ся відчувати брак людий. Анґлїйцї мають богато і людий і амуниції, але мусять все те перевозити через небезпечний канал.

Чи Нїмцї чи алїянти перші розпічнуть наступ, се залежить від головних командантів обох воюючих сторін. Історія 30-місячної війни учить, що Нїмцї будуть старати ся задержати і в сїм роцї інїціятиву у своїх рунах, бо сторона, яка зачинає наступ, вибирає поле битви і часто нївечить всї пляни противника.

Нюйорський цареславний „Свѣтъ" (ч. 6, з 22. лютого б. р.) помістив рецензію зі славянського віча, яке відбуло ся в Пітсбурґу. (Гляди сторона 5-а нинїшної „Свободи").

„Русско-Американскій Православный Вѣстникъ", згадуючи про промову батюшки Николина, пише:

Послѣ того говорилъ о. Ал. Николинъ. Онъ извѣстный ораторъ на цѣлую окольцу такъ переняль публику своими словами что рукоплесанію не было конца. Найбольше рукоплесаній сыпалося тогда, когда онъ сказалъ, что той часъ уже не далеко, якъ русскій козакъ появится въ Берлинѣ и своими копытами забрыкаетъ по Берлина тротуару.

Тимчасом „Свет" згадуючи про промову батюшки Николина, пише:

Найбольше рукоплесканій сыпалося тогда, коли онъ сказалъ, що той часъ уже не далеко, якъ русскій козакъ появится въ Берлинѣ.

Видно, що навіть орґан цареславної місиї в Америцї встидаєть ся промови свого „апостола", коли нічого не пише про „козаків з копитами", про яких згадував у своїй промові батюшка Николин.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ!

ПЕРЕД ОСУД НАРОДУ.

I.

Право і обовязок оборони.

Хоч великий тепер історичний момент і на сей час, повинні були притихнути усї внутрішні спори між українським громадянством в Америцї, мимо сього ми є сьвідками зовсїм противного явища. Рік вже доходить, відколи мала горстка несовісних людий в Америцї почала правдиву орґію напастий, клевет, ґазетярських розбоїв, безпощадного нищеня деяких загально звісних одиниць, а серед них найбільше дістало ся і дістаєть ся менї.

„Відважна клевета все хоч трохи знеславить чоловіка" — каже латинська пословиця — тимбільше, коли оклеветаний чоловік мовчить. І я мовчав протягом року на словні і письменні напасти-клевету, однак тепер рішив ся хоч в дечім боронити себе і справи — з моєї точки погляду.

Коли я беру ся до оборони, то я з гори приготований на нові напасти і ще гірші клевети. Твердиу се на основі обсервації. Коли по моїм приїздї до Америки я став предметом безпощадних напастий зі сторони „висше поставлених" осіб, то на мою оборону ніхто не відважив ся. Колиж я сам по якімсь часї взяв ся за оборону і справи і себе самого, то одна частина суспільности піднесла крик проти мене і ще дотепер твердить, неначе би я був напасником — лише за те, що я мав відвагу боронити ся!

Останними часами ми є сьвідками иншого подібного явища: Одна ґрупа нападених людий, а саме головний уряд Українського Народного Союза і деякі сьвященики відважили ся станути в своїй обороні і в обороні справи перед напастями, то за те зі сторони „найумудрійших" Українцїв в Америцї поспипались навіть погрози. Зміст їх: „Як ви сьміли нападати на безборонних заслужених людий" — хоч сї „безборонні", „заслужені" люди були якраз безпощадними напасниками. І тому я маю повну надію, що і мене не мине страшна лють великих мудрагелїв за те, що я маю відвагу заслонити ся перед дальшими ударами.

Однак я мимо сього поставлю тутки питанє до українського громадянства:

Яка є причина, що в Америцї вільно одній горстцї людий нападати без найменьшої основи цїлими місяцями на других людий і за се їм не спаде анї волос з голови — противно, вони находять ще й попертє в деяких навіть інтелїґентних кругах — і чому сї напасники мають той привілей, що кожду оборону зі сторони покривджених уважають ся за кривду для напасників?

Заки приступлю до самої річи, хочу пояснити, чому я уважаю оборону за конечну річ.

Коли мої противники почали безпощадне нищенє мене, я думав, що вони скоро наситить ся моєю кровю. Міжтим минає більше нїж рік, а їм не досить того, що мене зломили фізично, але вони ще жадні моєї голови. Їх безличність росте щораз більше і тому час проти неї виступити.

Напасти вампирів не обмежують ся на менї, але обіймають щораз то більше число осіб, а дальше і цїлі круги зрілого громадянства, а ще далї їх клевета звернена в деяких випадках проти цїлого українського руху.

В парі з клеветою йде великий розклад в українськім національнім таборі, захитанє ідейних патріотів і видиганє на сьвітло денне непевних, мало кому донедавна відомих людцїв. Чесні люди не мають вже сил бороти ся з терористами і уступають перед низкими інстинктами розбішеного шумовиня суспільности.

Вороги українського національного руху, які слїдять наше житє тут в Америцї, тїшать ся з межиусобицї, стають то по одній то по другій спорячій стороні і в тій братовбийній боротьбі хочуть бачити незрілість українського народу до самостійного житя на свободї.

Та ще є й инші причини, які оправдують оборону. Бо оборона є не лише дозволена, але і наказана. І тому навіть злочинцї, яких чекає кара смерти, дістають оборонцїв з уряду. В природі бачимо, що кожде живе єство боронить ся, навіть найменьший хробачок, притиснений, вєть ся і хоче ратувати своє житє. Найгірший чоловік мусить мати якусь добру прикмету, тож може і менї здасть ся знайти хоч один арґумент на мою оборону. — Богато моїх особистих прихильників домагаєть ся моєї оборони, а майже усї читачі „Свободи" цїкаві знати, чи дійсно бувший співробітник їх ґазети є такий страшний злочинець, яким його представили майже всї українські часописи.

Засада каже: „Треба вислухати і другу сторону". Тому, коли від року мене обвинувачують публично, я раз мушу виступити з публичною обороною. Оборона є людською річию. Навіть великі мужі: герої, письменники, полїтики, посли боронять ся, а деколи публично жалують ся перед суспільностию на заподїяну їм кривду. Тому нехай вільно буде і менї йти тоюсамою дорогою, тимбільше, що менї вже не стає сил дальше терпіти.

Кромі оборони я хочу подати події і факти, які збули ся таки за наших часів, а на які наш нарід не звернув належної уваги. Сї події я хочу подати у відповідним осьвітленю. Се є не лише потрібне, але конечне. Треба тямити, що теперішний час се епохова хвиля в житю нашого народу і будучі історики будуть вильно слїдити за всїми проявами народного житя, щоби будучі ґенерації могли витягнути відповідну науку для себе. Тому треба дати історикови нагоду винайти безсторонну правду, а се можливе лише тодї, коли він прочитає голоси обох сторін.

Моїм бажанем є писати без гнїву і ненависти. Однак кождий читач зрозуміє, що менї тяжко бути безсторонним, тому, що мене болять рани, завдані менї моїми противниками і тому серед болю часто дасть ся почути стогін. Се однак є природна річ і тому ніхто не може сьому дивувати ся.

Я допускаю, що мої противники видумають якесь нове землетрясенє, щоби відвернути увагу загалу від моєї оборони. Вони піднесуть крик, що „австрійський аґент" дістав нових 1000 долярів за отсе писанє; вони будуть накликати увесь сьвіт, що ось то між Австрією і Америкою вже є війна, і що американське правительство готово арештувати кождого, хто буде читати статї „австрійського аґента". Вони не цофнуть ся навіть перед денунціяцією. Вони видумають якусь нову „зраду" в українськім таборі і кинуть цїлу сфору гончих псів по вічах, щоби підбурити найнизші інстинкти безкритичної юрби. Розкричать, що ось-ось вулькан вибухне і поглотить цїлу Україну і тому одиноким ратунком для України є: згладити зі сьвіта мене, яко „платного австрійського аґента" і найбільшого ворога України. Коли нарід сього не зробить, то „щезне Україна".

Мимо тих всїх страхів я маю відвагу просити український нарід в Америцї о поблажливість для мене і о перечитанє слїдуючих кількох статий в „Свободї".

Др. Семен Демидчук.

Володимир Сиротенко.

СТАРОКРАЄВИЙ ЛИСТ.

„Терплю, кріплюсь, — прощайте, люди!
До війска скоро я пійду,
Де менї тяжко жити буде,
Де всю терпіти-му біду.
Я буду там болїть душою
І не питати-муть мене,
Чого я вяну, що зі мною...
Там все чуже, там все сумне!
Людий там щирих не побачу
І не полюблю я нїкого;
Не раз я гірко там заплачу,
Та не полекшає від того.
Коли віднимуть в мене волю
І буду я в чужих руках,
Тодї не зроблю я нїколи
Того, що мати-му в думках.

Мундур надіну — скажуть люди
Болючу лайку: „Ти — Москаль!"
І зразу стисне мої груди
Велика, тяжкая печаль.
Сором, лайку, зневажаня
І все я буду там терпіть;
Сховавши в серцї всї бажаня,
Я буду жить, аби лиш жить.
Та ще й не все: Тодї я мушу
Свого-ж Українця вбивать, —
Я йому горло перекушу
І буду трупом гидувать.
Прощай, жите веселе, тихе,
Мене до бою поженуть.
Терплю, кріплюсь, приходить лихо, —
Прощайте всї! Мене вже ждуть"...

Ню Йорк, 11. лютого 1917.

Василь Білинський.

Доля сибірських бранців.

(Дальше).

В Росії я переконав ся наглядно про одно, я іменно, що **російський уряд — се найбільше проклятє людскости, се верх цинізму і злодійства** — якого хочете. Голосом вопіючим до неба і відомим цілому культурному світови — се славетні російські санітарні відносини серед бранців. Люди сї, мов мухи, сипуть цілими масами, підчас коли „руські" власти, мов дикуни, преспокійно сьому приглядають ся. Я був в Омску по 3. січня 1915 року і за той час, від початку війни, вмерло **зпомежи 20 тисяч полонених 3 тисячі**, ні більше ні менше, на ріжні зараźливі недуги, як тиф, дифтерія, сухоти і т. п. Спитаєте ся: чому? Відповідь ясна. Уряд не держить полонених в чистоті, не дає лікарських сил, ні лікарств, ні не робить найменьших старань о полішенє мешкання, їди, одежі, одним словом: всього того елементарного, чого і найгірша собака потребує. Чиж то не є злодійство, що **в кріпости, між офіцирами, сиділо дурно 30 досьвідчених лікарів і стільким студентів медицини, яким недозволено було працювати серед своїх полонених? Чиж не треба бути визутим зі всяких людських почувань, аби відмовити американській делеґації Червоного Хреста нести поміч хорим невільникам?** А на се тамошний ґенерал-ґубернатор Сухомлінов, брат бувшого міністра, здобув ся, навіть без подання причини, хиба, що се вороги, бо „проти нас воювали". Власне тут мене дивує, що мимо московського патріотизму вреж таки самі Москалі мусять признати, що санітарні відносини в Австрії добрі. Чомуж вони нам того не давали?...

Лишати людий на сибірські морози в літних, з дощок збитих бараках, без одежі, без санітарної помочи, без достаточного харчу — чиж се не культурному? Читав я недавно в одній ґазеті про житє бранців у Німеччині, про їх тамошнє положенє і виджу, що там о много красше. Вони-ж дістають три рази на день їсти, а в **Сибіри бранці їдять тепер лиш раз, одніський раз** — в полудне, а то бараболяну зупу, кашу (не все). 2 фунти чорного хліба і 2 рази на тиждень, в середу і пятницю, смердячу рибу. Се все. Без сніданя, без вечері! Коли хто йде на роботу, то йому платять по 25 до 30 копійок денно, без їди. Ба! Та ще роботу не кождий дістане, бо треба унтерофіцирови якийсь „хабарок" в руку втикути, і ще не конець, бо кождий, хто йде на село, платить 2 рублі в казну, себто державі, яка видно вже бідніє, коли віднімає часть зарібку від нещасного невільника.

На селї буває о много красше ніж в лїтрах; бодай можна наїстись і випспатись по людськи, бо з тріпнем не все річ певна, а як я чув від кількох наших Українців, яких пригнали були з села за те, що нібито „не хотїли" робити, то нераз треба відійти без гроша. Одного з них, на приклад, господар заставляв робити тяжку роботу, а сей був людиною слабовитою, так не міг. Господар його за те вибив і нічого не заплатив; дотого замельдував властям, аби його взяли в лїтри. Другий знова оповідав, що господар отверто казав, що не заплатить, зробив бучу й нагнав його від себе. Але були і такі місця, де полоненим жило ся добре.

Кромі роботи по приватних особах уряд уживає невільників і до робіт публичних, прим. при зелїзних дорогах, міських улицях, маґазинах, а навіть **наже зараз за боєвою лінією копати рови для російського війска**, про що знаю напевно з листів особисто знаних мені жовнірів. Деякі з них навіть погинули від куль з літаків. Що-ж робити, коли Москалї поповняють тесаме діло, яке в противника звуть варварством...

Цікаво знати, як виглядають там шпиталї. Лікарських сил страшенно мало, тому нема кому лїчити. До того в шпиталях нема місця, а тут хорих повно. Що-ж роблять? Лічать по „формальностям". На примір: Вас нині прислали з лїтру, що ви хорий, то се значить, що вас мусять приняти і вишукати вам десь місце. Входите до своєї „салї", а тут зимно, собака вірвала би ся. Нечисто, брудно, а хорих повнопоприпхано. Та не думайте, що ваше принятє пійшло так легко. Ви-ж не знаєте, що, аби вас приняли, мусять викинути нині иншого хорого, який не міг „гальопом" виздоровіти. Тому скажіть нашому жовнірови, щоби пійшов до шпиталю, а він тільки всьміхнеть ся, бо він знає, що, аби не знати який хорий, так місця там довго не загріє. Лікар доходить лише раз в день, а час від часу заглядає тільки фельдшерка або фельдшер. Нині, на примір, прийняли хорого, а завтра, його не питаючи ся, вже виганяють, кажучи, що вже здоровий.

Пригадую собі такий случай: Навів босого нашого жовніра в зимі 1915 р. стрінула на улици в Омску сестра шведського Червоного Хреста. Незвичайно здивувала ся, що його так обдертого й на-пів голого вигнали зі шпиталю. Сейчас пійшла з ним до найблизшого склепу й купила йому чоботи. Думаєте, що дали йому в них загріти ся? Конвойний салдат запровадив його зараз в „войнское управленіє" і там з нього той нерасний дар здерли, бо ось він нїби то провінив ся, що через свою стрічу зі сестрою виставив російському урядови зле сьвідоцтво. На тім не скінчило ся. Найвисша власть не сказала ще свого слова. В канцелярії фельдвебля стягли з нього знова вже раз перемінені чоботи і дали йому діраві. Значить, конець-кінцем, бідолаха остав ся таки в подертих чоботах.

Спитайте властий, чому не видають обдертим полоненим одежі.

На се почуєте, що своїм нема. Тому навіть з померших невільників ховають добрі блюзи, плащі, чоботи. Для кого, Бог знає. Хиба, щоби опісля унтерофіцири мали що красти і продавати на дохід власної кишені.

За непослух карають тюрмою або постом. Дуже часто лучать ся, що треба від розложеного салдата й поцючину в покорі приймати.

Коли хто втїкає, а його зловить, дають перший раз місяць арешту, за другим разом 9 місяців. Тому треба або добре втїкати або не пробувати. Втїкає дуже богато, но тяжко втечи з такої далекої Сибіри. Не многим вдасть ся утеча за границю. Звичайно втїкають, куди близше; давнїйше до Румунії, а тепер до Швеції або, Хін. До нас в Омск прислали були за кару зпід Урала цїлу партію невільників за те, що кількох з помежи них пробували втечи до Швеції, але на границї їх зловили. Також оповідав менї свої пригоди з утечи один галицький жидок. Яко людина проворна вивчив ся знаменито по російськи і поїхав зі Сибири до румунської границї. В ночи був би перекрав ся, но нещасте хотїло, що почула його поліцийна собака, яких на границї повно, і все викрила ся. Але жидок не подарував і втїк опісля через Хіни до Америки, а тепер вже є десь певно дома. Рівнож кому товаришеви, з яким я тїкав, не повела ся перша проба, защо відсидів місяць в тюрмі, та за те опісля зі мною поправив ся і ми тепер в Америцї. Но найбільшій части втїкають офіцири, бо скорше мають гроші, без яких майже не можливо втечи через величезні російські простори. Найкрасша дорога на Хіни. Однак хоч ви в Хінах вже 100-200 км. від російської границї, то все ще вам грозить небезпека, бо бували случаї, що сильна козацька патруля й силою відбирала від хінських властий російських тікачів, запускаючи ся в погоню за втїкачами навіть 200 км. в глиб Хін.

(Конець буде)

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

Нехай не буде між нами нїодного, який, співчуваючи з недолею наших братів в рідним краю, не поспішив би з підмогою на нещасні жертви війни.

Жертвуймо всї! Жертвуймо по можности як найбільше!

Всї внески жертводавців і гроші треба посилати на адресу: Rev. E. SYDORIAK, 42 Van Buren St., Passaic, N. J. Чеки і мані-ордери треба виписувати так: „UKRAINIAN ALLIANCE of AMERICA". Після волї жертводавців датки можна призначувати на слїдуючі фонди: ФОНД ВДІВ І СИРІТ, ФОНД ЗАСЛАНИХ НА СИБІР, І ФОНД СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

УКРАЇНСЬКА РАДА В АМЕРИЦІ.

Гимн українських циганів-хуліґанів з москвофільської Федерації.

Коли Україна борбу розпочала,
Тоді ми кирию зачали,
Бо ми-б Україну, батюшці-цареви
За рублї московські продали.
Бо ми українські цигани,
Бо ми патріоти рублеві,
Бо нас Україна нїчо не обходить
Бо ми всї собаки цареві.

Коли братя в краю із нужди конали,
Коли у Сибіри страждали,
Тоді в Америцї ми жерли ковбаси
І зраду швайцарську кнували.
Бо ми українські цигани,
Ми чести нїколи не мали,
За рублї ми дали і душу і совість,
Ми-б за рублї маму продали.

Ми на Україну ще цента не дали,
Ще й другим казали не дати,
Ми-б з неї подерту сорочку зірвали,
Коб лиш можна було продати.
Бо ми є швайцарські лайдаки,
Бо ми є скотина, батяри;
Як нарід побачить підлу нашу зраду,
До царя втечемо від кари.

Циганську Федерацію будем будувати,
Будемо кирию кнувати,
Батюшку будемо всюди цїлувати
І рублї в кишенї ховати.
Бо ми українські цигани,
Бо ми патріоти рублеві,
Бо ми-б Україну на хрестї розпяли,
Бо ми є собаки цареві.

Підслухав **Не-циган.**

НОВИЙ АВСТРІЙСЬКИЙ ЦІСАР Є ВОРОГОМ БЮРОКРАТИЗМУ.

Останні вісті, які наспіли тут з Австрії, характеризують почасти нові порядки, які заводить в державі новий австрійський цісар.

Як всюди по воюючих державах, так і у Відни населенє терпить на всякого рода недостачі, спричинені війною. Найбільше дасть ся відчувати брак муки і опалових матеріялів. Зарадити сьому лихови, облекшити економічне положенє населеня, доставити населеню угля і средств поживи — отсе справи, якими найбільше інтересуєть ся тепер новий і молодий цісар Австрії.

Арабські конї, яких ще недавно уживано до цісарських карит, тягають тепер по місті тяжкі вози з углем. Недавно тому цісар заборонив офіцирам у всїх головних кватирах уживати білий хлїб. Навіть коли його брат Максиміліян відїздив поїздом до Царгороду (Константинополя) і замовив був собі більшу скількість білого хлїба і муки, цісар Карло казав сконфіскувати сї віктуали. „Коли звичайні жовніри, населенє, а і моя родина можемо їсти разовий хлїб, то його може їсти також мій брат і його товариство" — заявив цісар.

За його старанєм у Відни ще й доси в день і в ночи курсують трамваї. Др. Вайскірхнер, бурмістр Відня, видав був зарядженє, щоби між 9. годиною рано і 5. годиною пополудни не сьмів містом їхати ні один трамвай. Тому зарядженю спротивив ся однак цісар, кажучи, що таке зарядженє нїколи не може війти в житє. Колиж др. Вайскірхнер не хоче його пофнути, то може уступити з уряду. Поговоривши собі оттак з цісарем через телефон, бурмістр змінив свою постанову.

Вайскірхнер казав цісареви, що тим зарядженєм він хоче заощадити для міста трохи опалового матеріялу, але цісар відповів йому, що на се він є цісарем, аби постарати ся о углє для населеня. Щоби усунути всякі непорозуміня, сам цісар назначив число трамваїв, які мають курсувати в місті.

Енерґічна метода молодого цісаря наробила великого переполоху в урядових кругах Відня і цїлої держави. Сї круги ще й доси не можуть прийти до опамятаня. **Бюрократизм підтятий на всї сторони. Теперішні часи — се дуже погані часи для таких офіцирів, які в головнім штабі сидїли собі безжурно. Лише одного дня цісар вислав 70 таких офіцирів на боєвий фронт, а їх місця заступлив офіцирами-інвалїдами.** Проти розпоряджень нового цісаря урядові круги оказали ся безсильними. Вони не всилї ставити опору, як се дяло ся за часів його попередника.

Енерґія і сила характеру, які бухають з груди молодого цісаря, після поглядів людий, які його знають, є запорукою порядку в державі. Сподївати ся треба, що панованє нового цісаря відбість ся сильним гомоном у нутрі цїлої австрійскої держави.

Не знати лише, чи новий цісар зверне також увагу і на ті безправні переслїдування й утиски, які дїють ся над меньшими народами його монархії.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ" І ПРИЄДНУЙТЕ ТИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦІКАВИХ КНИЖОК,

які має на складі

КНИГАРНЯ „СВОБОДИ":

Оповідане про Алї Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Цїна 20 цт.
Оповідання про заздрих Боґів. — Цїна ....10 цт.
І. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цїсар і Іскрик. Балада. З німецького переклав Іван Франко. — Цїна ....10 цт.
І. О двайнадцяти таблицях, оповідане після народних казок. II. Шевець і дївчиста сила. — Цїна ....25 цт.
Орлєанська дївчина. Історичне оповідане про французьку героїню Івашку Д'Арк. Цїна ....20 цт.
Опис рідного краю. Маленька ґеоґрафія України з малюнками і мапкою. — Цїна ....20 цт.
Ох! не люби двох! Оперетка в 1 акт. — Цїна ....25 цт.
Повна збірка весьлих віршів Степана Руданського. — Цїна ....55 цт.
Про конець сьвіта. — Цїна ....15 цт.
І. Пародиник аґрарський. II. Що Іван ся тїшив сьвіті бачив. — Цїна ..20 цт.
Порядник для женщин, що хотять бути здоровими. — Цїна ....15 цт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Цїна ....35 цт.
Пробійник, практичний підручник до дальших англійської мови без помочи учителя з додаком словаря. — Цїна $1.50
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Цїна ....60 цт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані вершом. — Цїна ....40 цт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З практичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руською серцю (вірш). Він ходить, мірит і розтяє. — Цїна ....10 цт.
Промови, декламації і малюнки на хрестини, заручинах і весїлю для кумів, старостів і дружбів. — Цїна ....10 цт.
Про чутро землї (з 22 образками) — Розказки про бурову землї І. II. — Про потопної вдобутки. — Цїна ....25 цт.
Пророцтва арабської царицї Михальї котру звано також Сабою. Зміст: І. Про Соломона. 2. Про Сабіцю Михальї. 3. Про царя Соломона. 4. Тривалість пророцтв Михальи. 5. Пророцтво Вернигора. 6. Инші пророцтва і перекази. — Цїна ....20 цт.
Пр. Христофа Колумба та відкритє Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пьянства, тільки виховане. — Рип Ван Вінкель. (Вашінґтон Ірвінґ). — Дві панові слїпи і недолї. — Цїна ....15 цт.
Причта про садівника та инші оповідання, гумореска і сатири. — Цїна 40 ц.
Перший музичний альбом видання в Америцї. Містить в собі 25 найкрасших українських пісень під нотами на мішаний хор. — Цїна ....60 цт.
Пісні еміґрантів. — Цїна ....10 цт.
Приміщений московський пашпорт. — Цїна ....10 цт.
І. Про Шевченкові твори. II. **Оферма.** — Цїна ....20 цт.
Проти алькоголю. — Цїна ....20 цт.
Річник „Свободи" з 1915 р. — Цїна 1.50
Русько-анґлійський словник. Часть І. Забави фіяльки. Зміст: Часть І. Забави фіяльки і хемічні. Часть II. Штуки з ґумами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жарнїйові. — Цїна ....50 цт.
Розмови Полянка з Русином. — Дуже весели вірш, в котрім Русин висьміває шальску пиху. — Цїна ....10 цт.
Русько-анґлійський таумач, з котрого можна дуже скоро навчитись анґлійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Цїна ....60 цт.
Ревнощі і смерть. — Цїна ....5 цт.
Рідкевна ніч (з 10 образками). — Цїна ....20 цт.
Релїґійні вірошки старинних жидів. Зміст: Релїґія Єгипта. Релїґія Хаделейців. Перська релїґія Індусів. Іспольщики релїґії Брами. Релїґія Будди. Релїґія Перзів. Релїґія Жидів. Релїґія Греків. Релїґія Римлян. — Цїна 20 цт.
Росія і Україна. — Цїна ....15 цт.
Розмова тверезого пяниця Василя з горівцем. — Цїна ....10 цт.
Сьвітові байки в оповіданях Степана Руданського. — Цїна ....15 цт.
Сьвекрухи. — Комедія в 3. дїях. — Цїна ....25 цт.
Сцени вірша — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Цїна ....20 цт.
Середні витати і инші веселі оповідання і вірші. — Цїна ....25 цт.
Сумна казка. Зміст: Сумна казка. — На хорві. — Як цар перевертнув дом. — Історія про дївицю богів. Стогін землї. — Цїна ....10 цт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Цїна ....15 цт.
Сьвяйо — Сценічний образ з трох дїй з житя хліборобів з Галичини. (Штука для аматорських театрів). — Цїна ....20 цт.
Січинський-Потоцький, драма в 5. дїях. — Цїна ....60 цт.
Стільові заздрості та бабе-шептухи і инші оповідання. — Народнє лїчництво.
Діти і алькоголь. — Як вони рятують.
Стрілка на смерть! — Робітниця драма в 1-ім дїї. (Для аматорських театрів). — Цїна ....15 цт.
Сьвято весни. — Ворот між нами. — Христос Воскрес. — До чого збанок води посить (2 ілюстр.). — Тополя (2 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дві нашої слави і недолї. — Цїна 90 цт.
І. Сила і краса, повість. **II. Ян баба Горбуляка зробила страйк.** — Цїна ....25 цт.
Сільська вчительнїй, оповідане. — Цїна ....10 цт.
Тато на заручинах. Міщанська пригода в одній дїї. — Цїна ....40 цт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Цїна ....20 цт.
Товариська вороженка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Вороженє будучности для женщин. Вороженє будучности для мущин. — Цїна ....15 цт.
Три принцессі і чарівна птиця. — Цїна ....10 цт.
Українсько-німецький підручник до науки німецької мови зі словарцем. — Цїна ....30 цт.
Українські пісні, як: патріотичні, сїчові, любовні, коломинки і думи. — Цїна ....25 цт.
Хто з кого, що? (Розгадка на тлї синонїмів). „Земля рече". — Цїна ....15 цт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової доньки Зуїдни. — Цїна 20 цт.
Через кордон. (Цікаві розказки еміґранта). Еміґрант (вірш). — Цїна 15 цт.
Чи Ваша родина дістане запомогу по Вашій смерти? — Цїна ....20 цт.
Шевченко і Його Україна. Зміст: Заповіт. — На Шевченковій могилї. — Покіля душі великій. — Тарасови Шевченкови. — Де памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для свого народа. — Чому молодий Українець і кобза Україна повинні знати житє Тараса Шевченка. — Житє Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилї. — Кирило Мефодієвські брати. — Виятки з творів Т. Шевченка. — Заповіт Т. Шевченка в чужих мовах. — Цїна ....15 цт.
Що то є книжка? — Поганки козачуги (з 5 образками). — Козачий кістак. — Кінґрат Бубнецько-Шиндкий. — Дві нашої слави і недолї. — Цїна 20 цт.
Як люди жили в Норвеґії і инші оповіданя. Приятель. Смерть. — Се така баба, що чорт їй на махових ланах чобіт віддавав. — Цїна 20 цт.
Як Палїй визволив від смоли сестру і братів і провчив Копуша. — Цїна 10 ц.
Як мужик хотив до царя правди шукати. (оповідання). — Дзь воли. (оповідання). — Мудрі. Цьвілоїя хиба (оповідання). — Степан чобіт купував (оповідання). — Цїна ....15 цт.
Як і люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всї раси людий і їх житє. — Цїна ....40 цт.
Як дістати лист або найлїпший і найпрактичнїйший Русько-анґлїйський листівник. — Цїна ....75 цт.
Як тїли Січинський з Діброви. Правдиво-оповідано двох дїсходів, котрі вже освободили з вязниці. — Цїна 10 цт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Цїна ....10 цт.
Як ми — Алькоголь, пияцтво, культура. — Шинок. — Чотири дні (Новозолот Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дві нашої слави і недолї. — Цїна ....20 цт.
Як стати горожанином Зчуч. Держав та инші практичні відомости. — Цїна 25 ц.
І. Як мене вибирали дружбою. — II. Шпарський сосїдко. — Цїна 10 цт.
Як пан собі біди шукав, оповідане Івана Франка. — Цїна ....15 цт.
Як Іванко зробив чудесне судно і дістав порозіну за мірку. — Цїна 10 цт.
І. Як царевич дістав до шлюбу. II. Як царевич записаний чортови, визволив ся від цього і оженив ся з його дочкою. — Цїна ....10 цт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛЇҐІЙНІ.

Благословля душе моя Господа, кістана оправа 2.00
Вмрем давит 2.00
Житє Ісуса Христа 1.25
Псалтир 1.00
Колядки 20
Збірка найкрасших пісень пер. 10
Ангельський хор, Часть І. 20
Ангельський хор, Часть II. 5
Бог належда моя, кіст. оправа 2.25
Дорога до неба, кіст. оправа 1.25
Номери душі, в білій кіст. оправі 1.00
Покори душі в чорній скіряній оправі (з замком) 1.00
Покори душі, в чорній скіряній оправі (без замка) 75
Анґел хранитель, в білій кіст. опр. 90
Історія Біблійна старого і нового завіта, для народних шкіл 60

Обширні цїнники висилаємо кождому на жадане.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий мані-ордер на-імя, яко подано у допишній адресі. Мані-ордер виписувати почтовий до замовленя.

Книжки на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St. Jersey City, N. J.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Street, NEW YORK, N. Y.
Межи 1ш Ave і Ave. A.

СТАРОКРАЄВИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЛІКАР

Лїчить успішно всї жовудові недуги легких; нервові і всї другі внутрішні недуги. Лїчить також і у секретних недугах мущин і женщин. Цїлющі проти сифілїса і всяких инших венерикі. З великим успіхом лїчить ревматизм, ранчик на ногах, пишуї, всї скірні недуги, як також дитячі недуги. Лїкар говорить по-українськи і сам народив ся.

Офіс отворений від 9. рано до 6. вечером, як також в неділї і сьвята. Хто не може прийхати нехай пише до нас.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН
СПЕЦІЯЛІСТ ВСЇХ СЕКРЕТНИХ (ПОЛОВИХ) НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
приймає від 9-ої год. рано до 9-ої вечером.
При лїчению уживає електричних машин X-RAY.
Dr. C. M. KAUFMAN,
111 7th Street, New York, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Страйк українських робітників на острові Барен Айленд, Н. Й.

Нам доносять: У фабриці на острові Барен Айленд, недалеко Бруклина, Н. Й., де працює около 200 робітників, вибух страйк. Між робітниками є около 20 галицьких Українців, а більша часть Українців походить з Росії, з губерній минської і гродненської. Є також богато Поляків з губерній минської та виленської. Є також кілька Італійців і Негрів.

Окрім Українці з Галичини і Росії зажадали підвишки платні о 5 центів на годину, але компанія не згодила ся і відкинула нашу просьбу. З тої причини дня 19. лютого, в понеділок, Українці вийшли на страйк, а до них прилучили ся Поляки і 10 Негрів. Італійці дальше працюють, але їх є небогато. Компанія заявила, що не дасть нїодного цента підвишки, а натомісць спровадить собі инших робітників. Пригадуєть ся українським робітникам, аби вони не були страйколомами, але щоби підпирали робітничу солїдарність.

Сенат ухвалив закон відносно шпигунів.

Сенат Злучених Держав ухвалив закон відносно шпигунів. Головними точками того закона є:

1. Особи, які старають ся розсідити тайни національної самооборони, підпадають карі 10.000 колярів або 2 роки арешту.

2. Коли се зробив чужинець, аби тим способом допомогти свому правительству, він підпадає карі 20 літ арешту, а підчас війни — на досмертний арешт.

3. За збирание тайн военного штабу щодо його плянів, рухів військ і т. п., і за передане сих тайн свому правительству, чужинця чекає кара смерти або 30 літ арешту.

30 мінут арешту за убийство.

Суд в Ню Орлінс, Мінн., засудив Едварда Калгуна на 30 мінут арешту за убийство Гріна Коломбуса. Коломбус хотів допустити ся насильства на дочці Калгуна.

В січни переплило панамським каналом найбільше кораблів.

В місяци січни панамським каналом переплило 176 кораблів на 557.839 тон поємности. Відколи істнує панамський канал, не було ще на нїм так великого руху.

В Бруклинї, Н. Й., дорожіють мешканя.

Властителї домів в Бруклинї, Н. Й., заявили, що з початком мая мешкани подорожіють. Сю підвишку властителї домів оправдують сим, що всьо подорожіло. Ще недавно тому властителї замовляли річно по 100 тон угля і виплачували за нього ратами, а тепер ціна подвоїла ся і належитість треба платити згори.

Вела 7 літ процес з компанією і випроцесувала 22.780 долярів.

Пані Марія Еддери, з Кротон, Н. Й., дістала чек на 22.780 долярів за смерть свого чоловіка. Її чоловіка убив трамвай нюйорської компанії „Інтербоpo Транзіт". Процес тягнув ся 7 літ, але вкінци компанія програла. Всї кошти процесу, крім висше згаданої суми, поносить компанія.

Замах на зелїзничий міст в Мілфорд, Дел.

100 кусників динаміту знайдено недалеко мосту пенсильванійської зелїзниці в Мілфорд, Дел. Здогадують ся, що то хтось задумав був висадити міст в повітре.

Стрілив до жінки за відмовлене поцілунку.

М. Кларк з Балтімор, Мд., стрілив до своєї жінки за се, що вона не хотіла поцілувати його. Тяжко поранена жінка лежить в безвихідним положеню, а Кларк поповнив самовбийство. Кларк числив 23 роки житя, а його жінка 17. Минуло 7 місяців, як вони поженили ся.

Волить сидїти 2 роки в арешті ніж має подати своє властиве імя.

„Джеймс МекКарти", 20-літний хлопець з Шікаго, Ілл., буде мусів сидїти два роки в арешті за се, що не хотів подати своє точне імя. Його приловлено на крадїжи і судія казав, що увільнить його, коли дасть виявить своє точне імя. Однак „МекКарти" заявив, що він волить сидїти в арешті ніж має виявити своє імя і тим нанести сором своїй родинї. Судія засудив його на два роки арешту.

КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ.

Організують український батальон.

„Український Голос" доносить, що посол Шандро, офіцир 218 батальону, дістав поручене звербувати батальон з Українців, замешкалих в західній Канадї (осередком є Едмонтон, Алта).

Після впевнювань „Українського Голосу", сей батальон не пійде до огню, лише буде ужитий до будови зелїзничих доріг, мостів і т. п. позаду боєвої лінії. — Будемо бачити.

Смерть двох українських робітників в копальни угля.

22. падолиста 1916 року в копальни срібла в Кобалт, Онт., погибло двох українських робітників: Тимко Юрійчук і Федір Кантимир. Оба родом зі села Красноставець, пов. Снятин, Галичина. Оба оставили в краю жінки і дїти. Смерть спричинив случайний вибух динаміту.

200 долярів кари.

200 долярів кари заплатив Іван Козак з Вінніпегу за се, що держав у своїй хатї заборонений горівки і перепродував її тихцем своїм знакомим.

Брак угля в Канадї. — Замикають міські школи.

З Отави доносять, що 19. лютого замкнули там вже кільканайцять міських шкіл, бо забракло угля до огріваня шкільних будинків.

Примусова шкільна наука в Саскачевані.

Премієр Мартін вніс в саскачеванській соймі законопроєкт, аби всї дїти в провінції Саскачевані, в віцї 7 до 14 лїт були примушені ходити до школи. Без сумніву, що сей проєкт перейде в закон, бо лїберали там в більшости і всї певно попруть свого провідника.

НОВИНКИ.

Відзначене Українця.

Бразилійска „Праця" доносить, що Українець, п. Іван Колодій, покінчив сього року курс в торговельній академії „Меркуріо". Йому вручено, після звичаю, „золотий ключ" в присутности президента академії, Венедикта Тулюзи, і инших визначних сайнтпавльських мужів науки та гостий. Всї покінчивші свій курс — виготовили працю. П. Іван Колодій опрацював задачу п. н.: „Рівність товариств". В нагороду дістав золоту медаль.

Новий професор славянскої фільольогії на львівскім університеті.

Цїсар Карло І. іменував д-ра Карла Нітша звичайним професором славянскої фільольогії на львівскім університеті. Проф. др. Карло Нітш був надзвичайним професором ягайлонського університету в Кракові. З ряду е він третим професором славянскої фільольогії на львівскім університеті. Першим був др. Антін Калина, а по його смерти в 1906 році катедра була необсаджена через 3 роки. В 1909 році одержав її проф. Адам А. Кринський з Варшави. Кринського однак перенесено назад до Варшави, а по довшім часі на його місце іменовано проф. д-ра Нітша. Проф. Нітш є спольщений Німець.

Підземна зелїзниця в Києві.

Між київською містовою управою і русско-американською торговельною палатою ведуть ся переговори в справі будови підземної зелїзниці (собвею) в Києві. Містова управа Києва годить ся на проєкт торговельної палати, але під тим услівем, що вона (містова управа) буде спільником корпорації.

В Берлїні літра молока коштує тепер 44 фенїгів.

В Берлїні підвисшено тепер цїну молока з 32 до 44 фенїгів за літру. На американські гроші виносить 11 центів за літру, отже таньше ніж в Ню Йорку, де літра молока коштує 12 центів. Але в Німеччинї вже третий рік війна, а в Злучених Державах війни ще нема...

Оправданий злочин.

Суд присяжних в Парижи видав недавно вирок, що не є злочином убити дитину, яка прийшла на сьвіт зі знасилуваня німецким жовнїром. Присутні на розправі приняли се рішенє оплесками.

Одна французька дївчина служила при німецькім військовім шпитали, а повернувши назад до Франції, привела на сьвіт дитину. Дївчина убила її, бо не хотіла бути материю дитини, котрої батько був Німець. Адвокати взяли справу з патріотичного боку і суд присяжних увільнив дївчину від вини, заявляючи, що се не був злочин.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. К., Рочестер, Н. Й. — Віршоване заслабе. Красше писати прозою.

М. К., Філядельфія, Па. — Про се представлене ми вже помістили рецензію, однак можемо помістити і передрук з російскої часописи, коли будемо мати оригінал.

Вп. Лука Хемій, Ню Йорк, Н. Й. — Лист помістимо в одним з найблизших чисел „Свободи".

Вп. П. Приборовський, Мілвіл, Н. Дж. — Лист буде помішений в одним зі слїдуючих чисел „Свободи".

СЬМІШНЕ.

Коротко.

Українська панночка, ученица галицької польської гімназії, зі страхом приготовляла ся до матури. Вона бояла ся, що польські професори — як се звичайно на Галичинї дїють ся — при матурі її „спалять".

Однак на щасте матура пійшла щасливо. Урадована панночка телеграфує до своїх родичів на село: „Слам, зробилам, приїзджайте, забирайте". Се значило, що вона сїла до іспиту, зробила його, а родичі мали приїхати і забрати її домів.

Практичні ради.

Що маєш зробити нинї, то зроби завтра, а нинї відпочивай.

Що маєш випити завтра, то випий нинї, а скорше витверезиш ся.

За 5 літ зрівнаємо ся.

— Кілько маєш лїт?

— 35.

— А я 40.

— О, то за 5 лїт зрівнаємо ся.

ГЕЛМАР.

Знаменитий рід цигареток.

Протягом останних дванайцяти лїт найбільше компетентні знавці цигареток узнали за найлїпші шикоровісні турецькі цигаретки Гелмар.

Висшість сих цигареток понад всі другі належить завдячувати їх фабрикантам, які все дбали про се, щоби сї цигаретки були найперединїйшого виробу, а які собі подібних не найдуть у сьвітї.

Нїхто не повстидаєть ся коли почастує своїх приятелїв цигарками Гелмар. Вони є варта подвійної цїни. Лише поглянте, яке вдоволене малюєть на лици курця, коли він закурює сю цигарєтку — усьміх вдоволеня, яке дає курцеви милий і приємний запах Гелмар цигаеток.

Причинною задля якої сї повні добрих прикмет цигаретки продають ся лише по десять центів є величезний і стало зростаючий попит. По всїх стейтах, всїх містах і закутинах Гелмар цигаретки є уважані за найлїпші десять-центові турецькі цигаретки.

Купуючи Гелмар цигаретки, Ви осягнете всї користи найперединїйшого виробу цигаеток. Ви дістаєте найлїпший рід турецького тютюну за половину цїни инших цигаеток.

Як Ви ще не пізнали сих цигаеток, то якраз тепер пора на се. Купіть пачку ще нинї і засмакуйте їх приємного запаху.

Чим довше Ви їх будете курити, тим лїпше вони будуть Вам смакувати. Купіть їх ще нинї і станьте в ряди щасливих курців цигаеток Гелмар. 24

ВИБІР ПОЕЗІЙ ІВАНА ФРАНКА.

Вже гнїшов з друку накладом „Свободи" Вибір Поезій Івана Франка. Ся книжка обнимає 128 сторін друку слїдуючого змісту: Жатецпись Івана Франка. — Мойсей (поема). — Із книги Каяф. — Каменярі. — Наймит. — Причта про житє. — Сей збірничок поезій повинен находитись у кождого Українця, а передівсім повинні його набути бібліотеки товариств і читальнї. В теперішній порі, коли скрізь по наших громадах устроюють ся концерти в память Ів. Франка — ся книжка віддасть комітетовим таких сьвят незвичайну присугу. При помочи сеї книжочки, в якій находить ся обширна житепись Ів. Франка, можна вкладити гарний відчит та найти з нїй богато добірного матеріялу для декламації. Накладъ невеликий, а ціна приступна для кождого, бо всего 35 центів. Замовленя належить висилати на адресу:

„SVOBODA".

83 Grand St., Jersey City, N. J

ЛЮДИ — приходїть по роботу в фабриках, фармах, ресторанах, готелях, зелїзницях, цегольнях, дорогах, стайнях і т. и. Приводїть своїх приятелїв. — COMMERCIAL AGENCY, 38 Montgomery St., JERSEY CITY, N. J.

ДИПЛЬОМОВАНА УЧИТЕЛЬКА З КРАЮ

І слухачка нюйорського університету учить анґлїйського мовна та приготовляє до іспитів до одержаня американських горожанських паперів. Підготовляє також до шкіл промислових: технічних, механічних і торговельних. Інформації устно або письмо: уділює 67—
M. SCHWARTZ, 158 E. 89th St., New York, N. Y., Tel. Lenox 5096

Др. ІВАН СМІТ, ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. СПЕЦІЯЛІСТ-ОПЕРАТОР

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (т. є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ВСІ СЕКРЕТНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

DR. JOHN SMITH, JR.
327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
Телефон: Stuyvesant 4193. 11—

ПОТРЕБУЮ СЕЙЧАС ДОБРОГО ФАХОВОГО БУЧЕРА,

У ВІЦІ ВІД 18 ДО 28 ЛІТ.

Мусить бути Українець і уміти говорити по анґлїйськи. Місце стале, платня добра. Голоситись устно або письменно: „Misce", c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

EXTRA!!! ТІЛЬКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ! — ЗОВСІМ ДАРОМ висилаємо оцю дуже цікаву і інтересовної книжки, в котрій містять ся понад 500 образків так женщин як і мущин в гарних позах. Пришліть за 2-центну марку. 5—24
THE AMOR NOVELTIES CO.,
642 East 14th Street, New York, N. Y.

РУСЬКИЙ БАЗАР

МАЄ НА СКЛАДІ ВЕЛИКИ ВИБІР ВЗОРІВ ДО ВИШИВАНЯ

Книжка № 2-гий 75 цент.; № 3-ий 40 цент.; № 4-ий 75 цент.; № 5-ий 50 цент.; № 6-ий 10 цент.; № 8-ий 35 цент.

МАЄМО ВИШИВАНЬ СОРОЧКИ І КРАВАТКИ.

Виробляємо також гердани з кораликів до годинників з гербом України, ціна одного гердана з меньших кораликів $2.50. Сїчений з золотим гачком $3.00. Маємо до продажи коралики у всяких кольорах, ціна 25 цент. за один боч. Адресуйте: 134—
RUSKIJ BAZAR 158 E. 4th Street, New York, N. Y.

ДАРОМ ДЛЯ КАВАЛЕРІВ

ВИСИЛАЄМО ФОТОГРАФІЇ ГАРНИХ ДІВЧАТ. Адресуйте: 5—34
THE AMOR NOVELTIES CO.,
642 East 14th Street. New York, N. Y.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! СВІЙ ДО СВОГО! Хто що не мовив нинї наше за нив. У нїм є найлїпші книжки присьвітні, наукові, історичні, наборчі, театральні і нотн; ґрамофони, годинники, братки, машини до писаня і богато инших цікавих річий. Залучіть кілька марок на пересилку нашого катальоґу. —39
UKRAINSKA KNYHARNIA
951 W. Erie St., Dpt. II, Chicago, Ill.

ЖЕНЩИНА-АДВОКАТ

Обзнакомлена з відносинами еміґрантів в Америцї.

Веде справи в цивільних і висших судах з найлїпшим успіхом.

Одержує поради незмиканим удалє від 5-ої до 6-ої веч. 19—
R. F. JANDER, 132 Nassau Street
Room 801. Tel. Beekman 4654

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ПІДХОДИ

ратують в 24 годинах

Кожда галка має напись з MIDY

Уникайте підробок.

DR. LEWIS,

СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ

Моя 20-лїтна практика і застосоване всїх найновійших метод як пр. проф. Еріліха 606 і 914, Ліміфи і Серум, вилїчує недужих без втрати часу. Коли маєте запалене горло, запаленє сьв., слабий мішур, болї в плечах або яку иншу недугу з причини зараженя, порадьте ся мене ще нинї.

ОТЯГАНЄ З ВСЕ НЕБЕЗПЕЧНЕ.

ГЕМОРОЇДИ І ПРОПУКЛИНУ

лїчить без операції і без втрати часу. Позбудьте ся недуги і приверніть собі здоровлє завдяки моїй новій методі.

ПОРАДИ ЛІКАРСЬКІ БЕЗПЛАТНІ.

DOKTOR LEWIS
749 SIXTH AVE., NEW YORK, N. Y.
між 42. а 43. ул. Урядує від 9—8 щодня, а в неділї від 10. до 2. попол. 21

Друкарня „Свободи"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ, як:

ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛЇ І КОНЦЕРТИ.

НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.

КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.

СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза поминні звертатись зі всякими друками до друкарнї „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте де:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

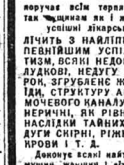

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІЗНОК ВСЇЛЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ВАТРОСНЯ КРОВИ І Т. Д. 40—

Доконує всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціяльного з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Годинн офісовиї щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотїли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ

ГАРНУ

КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не страшна Ви тривалість, завдяки вашій недузї.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі сильних хорих в ужи плїчки та сильних горах в упрямчиняя житє. Коли Вам житє надоїло надія прорвалась і лїкарств і коли відчуваєте що Вам стали здоровлє стало поправуєть, старай ся сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам щиховно даром порадить, що Вам робити, аби Вам житє оздоровити і пошлить Вам о самій недузї. Хіру тяж через 20 лїт в добрим успіхом всї недуги, як: ослабленя, старости хрони, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги: полові і нервові лїчу на помочи електричних апаратів „X лучів", через які переглядаю Вашу внутренность. Не кожний лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Розсилаємо також мої книжки. Не откладайте на завтра а сейчас приходїть до мого офісу.

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (між Lexington & 3rd Ave.), New York.

Годинн приймати: від 10. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 1. попоудни.

140 EAST 22 ST., N.Y.

ПОЗІР! НОВІСТЬ! Тисячі дївчат, женщин, молодїж і мущин, заздечують свою воду, гладку і румяну цїру „КРЕМОВИ МОЛОДОСТИ" а особливо вилїчене змерщілих, зосинних, знаків по цїсві, прищів, чирачів, пишів, пуплевих шкірн, чорнощетих тварів і всяких. відмороженя тї і всїх прочих нечистостий і недуг шкіри, лиця, рук, шиї і кождого члена тїла. ГАРАНТУЄМО, що хто пізнає уже сего чудесного средства, мусить ся позбути сих страшних долегливостий. Цїна слоїка разом з пересилкою лише ОДНОГО ДОЛЯРА. Листи і гроші посилайте на адресу: Не гинуть.

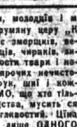

D. WROBLEWSKI & CO., Dep. 50, 196 E. 4th St., New York, N. Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нерок, ревматизм, секретні недуги і всї хороби крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте перервати своєї роботи. ХОРОБУ МАТИЦЇ ЛЇЧИТЬ без ОПЕРАЦІЇ.

Його офіс має нову машинерію до дадання і лїченя хороби. Він таком уживає X-Ray машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої хороби він ніеберось лїчити. 1—12

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. пов. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

ВИНАХОДИ ПРИНОСЯТЬ БОГАТСТВО

Ми, як принимаємо до опатентованя винахід, то даємо контракт на письмі, в котрім РУЧИМО за осягнене патенту, або звертаємо нашу адекватську належитість.

Провірюємо, чи винахід надає ся до опатентованя полагоджуємо цїлком БЕЗПЛАТНО. Пишіть що нинї на УКРАЇНСЬКІЙ на вказуючу адресу по всякі поради і поясненя, як і книжочку в УКРАЇНСЬКІЙ мові, конечно потрібну для кождого винахідника, котру висилаємо на жадане кождому ДАРОМ. 12-24

R. MORGAN ELLIOTT & CO.
патентові адвокати
717 Woodward Bldg. Washington, D. C.

СПЕЦІЯЛІСТ ВСЇЛЯКИХ ЖІНОЧИХ НЕДУГ З ВІДНЯ

Dr. I. MICHEL,

Телефон: Orchard 4636. Хірург оператор, спеціяліст АКУШЕР.
106 Іст 7-ма улиця, напротив костела, Ню Йорк, Н. Й.
Годинн офісові: 12—2 попол. і 6—9 вечер. В неділї і сьвята від 9. рано до 1-ої в полудни. 18-39

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА АВТОМОБІЛЬОВА.

Можете вивчити ся їздити автомобілем в трех днях, одним мусите мати в сїй цїли індівідуальне і практичне досьвідчене, як обходити ся і як набувати модні автомобілї. Наші інструктори є знісні яко експерти. Найбільша порука за виобразоване на шофера і механіка. Наука їде на дорогах. По укінченю нашої школи станете експертом. Памятайте: оглянете перше нашу школу, заки до иншої вступите. Вигода для учеників з провінції. На жадати даємо докладні інформації. Стережіть ся шкіл, які надають малої заплати. 20-32
Л. ТИХНЕВИЧ, інструктор.
COSMOPOLITAN AUTOMOBILE SCHOOL,
231 West 50th Street, New York City.

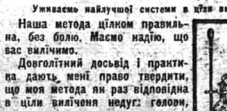

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.

ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛЇЧЕНІ.

Уживаємо найлучші средства в цїли вилїченя хронїчних недуг.

Наша метода цїлком правильна, без болю. Маємо надію, що вас вилїчимо.

Довголїтний досьвід і практика дають мені право твердити, що моя метода як раз відповідна в цїли вилїченя недуг: голови, серця, горла, легких, груди, жолудка, печінки полових органів, нервів, катару жолудка, ревматизма, зараженя крови, скірних недуг і т. д. 139—

Я НЕ ВІРЮ В ЛІЧЕНЄ ПОЧТОЮ, ТОМУ НЕ ПИШЕТЬ ДО МЕНЕ, БО НАВІТЬ НЕ БУДУ ВІДПИСУВАТИ.

Коли мешкаєте недалеко Ню Йорку, приїдьте до мого офісу, а я особисто вас оглану і скажу вам отверто, чи вас вилїчити, чи нї.

Dr. FLIPPEN, 208 W. 42ND ST., NEW YORK, N. Y.
(ОКОЛО 7-ОЇ ЕВЕНЇ)

Урядує щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер; в неділї і сьвята рано від 10-ої до 1-ої попол.

На услугах російського царя.

Дня 4. с. м. відбули ся в Пітербурґу „славянська пошка", яку „Американскій Русскій Вѣстникъ" (орґан угро-русского „Соединенія") називає „Великій манифестачный митингъ всѣхъ славянъ". Про сей „манифестачный" мітінґ розписав ся дуже щиро „А. Р. Вѣстникъ" в ч. 5 (з 8. лютого б. р.). З його звіту виходить, що на тім „совіті нечестивих" були заступлені: Чехи, Словаки, Угро-Русини, Хорвати, Словінці і Сербі. Угро-Русинів заступали і говорили в їх імени: Николай Пачуга, предсѣдатель „Народной Обрины" угро-русского народа, і Михаїл І. Ганчин, гл. редактор „Амер. Русс. Вѣстника".

Предметомъ сего-то митинга—говорить г. Пачуга—главнѣе было то, что союзники, т. е. Россія, Англія, Франція і Италія, заявили публично всему свѣту, что ихъ однымъ и главнымъ суловіемъ мира есть то, чтобъ всѣ Славянскіе народы, угнетаемыи Мадярами и Нѣмцами, были освободжены отъ дальнього угнетанія и преслѣдованія.

Прави прото, на семъ миттингу была прочитана телеграмма, котора въ имени всѣхъ помянутыхъ народовъ была заслана президенту Вилсону, и всѣмъ амбассадорамъ-посланникамъ союзныхъ державъ, которы занялися за о свобожденіе малыхъ славянскихъ народовъ. **Въ телеграммѣ нашъ угро-рускій народъ былъ вспоминаный, якъ „рутенскій", но на протесть и на поясненіе, что рутенцами суть нѣкіе Украинцы, которы суть найбольше враги русскости и всего славянства, и наемники нѣмецкой, славянство раздѣляющой политики, тое имя было оправлено на „Русиновъ".**

На кінци свого звіту г. Пачуга дає від себе ось-такі „совітованія":

Когда я говорю о манифестачномъ миттингу, раздумую себѣ, что теперь бы имѣло слѣдовати то, чтобъ весь русскій народъ соединился довѣдна и числомъ больше такихъ манифестачныхъ миттинговъ подержалъ, т. е. въ 3—4-хъ мѣстахъ, гдѣ есть добрый приступъ и масса нашого народа мешкаетъ. **Разумѣется русскій народъ тотъ, который жилъ подъ Карпатами на странѣ въ Угорщинѣ и на странѣ Галичины. Но на странѣ Галичины лемъ тотъ народъ, который есть чистого русского духа, ибо съ Украинчиками шкода коечто починати; они суть такіе враги русскости, якъ Мадяры и Нѣмцы.** Русскій народъ такъ само нужно приготовити на все, и нужно поразумѣтися, ожъ что себѣ требуеме послѣ европейской войны?

В тімсамім числі „А. Р. Вѣстника" один з російських батюшків, К. А. Авроров, помістив довгеньке „Открытое письмо Словенской Лигѣ" (се та ліґа, яка власне робила збіговище ріжних москвофілів у Пітербурґу). Батюшка Авроров є, очевидно, здеклярованим кацапом, але із славянських зборів в Пітербурґу він невдоволений... Ось що він пише про сей „манифестачный миттингъ":

Я имѣлъ счастье присутствовати на манифестачномъ собраніи славянъ, которое отбылося въ Дѣйвисъ театрѣ въ Питтсбургѣ... И думаю, что тѣ чувства, которыя я пережилъ, пережилъ и всякій славянинъ: тамъ были и сыны разоренной Сербіи, подъяремные сыны прикарпатья, мученики — чехи, словаки, словинцы, богемцы (?! — Ред.) и хорваты... И уста каждого говорили о своемъ поднебольномъ страданіи... Трудно было удержаться отъ слезъ... Особенно когда они пѣли про свою свободу, про единство, братство. Искали помощи, подпоры со стороны старшихъ своихъ собратій и натурально взоры всѣхъ ораторовъ становились на Россіи. Къ ней какъ къ старшей сестрѣ они протягивали свои руки... Теплой резолюціей, принятой единогласно, рѣшили обратиться къ высшимъ сановникамъ Англіи, Франціи и Италіи отъ имени всѣхъ славянъ (исключительно рутеновъ, которыхъ собственно и нѣтъ на свѣтѣ)... Тутъ мѣ какъ Россіяну сдѣлалось больно... Мнѣ было жалко „юго"-славянъ, ратующихъ однихъ за какую то свою собственную самостоятельность и надѣющихъ на помощь „сѣверо"-славянъ... Какой успѣхъ тогда достигнется, если славяне опять останутся раздѣленными на „сѣверо" и „юго" славянъ. Неужели „лига" думаетъ, что русскій солдатъ проливаетъ кровь на карпатахъ, пробиваясь своею грудью къ южнымъ „братушкамъ", только ради того, чтобы „юго" славы жили своей жизнью, а „сѣверо" т. е. русскіе такъ же своей. Когда же создастся та громадная семья, о которой мечтали наши славянофилы — Аксаковы, Кирѣевы и Достоевскіе... Возможно, я не ясно представилъ цѣли „Славянской лиги въ Америкѣ", возможно, что она вѣрная принципамъ вообще славянофильства, ратуетъ за общій прапоръ славянства, включая и Россію, тогда другой, болѣе важный вопросъ. „Юго" славяне подъ ярмомъ своихъ мачехъ-нѣмцевъ, мадьяровъ ищутъ общенія, соединенія со своимъ кровнымъ братомъ „сѣверо" руссомъ. Тогда, по правильному ли адресу послана та „теплая", братская резолюція, которая черезъ нѣсколько недѣль попадетъ въ канцелярію Россійскаго премьеръ-министра. Можно ли повѣрить, что лигѣ не извѣстно, гдѣ сердца стонутъ и плачутъ за славянское братство и равенство. — Вездѣ, только не въ канцеляріяхъ министровъ. Вы, представители подъяремныхъ вѣтвей славянскаго дуба, хоть бы по одному тому, что друзья узнаютъ въ бѣдѣ, Вы страдальцы, развѣ не слышите страданья и стоны своего 180 мил. брата — русса... Стонетъ онъ по тюрьмамъ и острогамъ, а теперь онъ стонетъ и въ Мазурскихъ болотахъ, куда его загналъ слуга министерскій — Рененкамфъ... Лигѣ, въ которую всякій честный славянинъ вѣритъ, какъ въ свою родную мать, стыдно не знать, что отцовская рука добродушнаго царя отодвинута на задній планъ и что судьбами Вашего брата „русса" правитъ министерія насквозь пропитанная нѣмецкимъ ядомъ измѣны, та министерія, которая держала при себѣ нѣмецкихъ шпіоновъ, какъ Мясоедовъ. Такая министерія, которая не признаетъ за хлопомъ никакого права, кромѣ права — голодать, страдать и молча умирать...

Но Россія еще дышетъ. Одно ея „дыханіе" — это народная государственная дума. Проклятымъ министромъ, которому Лига послала свою „слезину", она хотя временно и розогнана, но она живетъ и будетъ жить вѣчно. Съ болями, мученіями какъ первую дѣтинку мать, сама народная Русь ее породила. Она — нашъ будущій всеславянскій парламентъ. И почтенна американская лига ее то и обошла, минула... Не дай Боже, чтобы свобода югославянству пришла изъ министерской канцеляріи, лучше, честнѣе совокупиться со страданіемъ и неволей брата великоруссa и съ нимъ разомъ строить единое, могучее славянское государство. Тому то сердце мое, безстрашно любящее угнетеннаго брата — славянина, и заставило меня обратиться къ почтенной славянской лигѣ въ Америкѣ съ покорѣйшей просьбой — на своихъ общихъ страданіяхъ строить свою свободу, а не выманивать ее въ министерскихъ канцеляріяхъ, памятуя, что въ Россійскихъ министеріяхъ больше нѣмцевъ, чѣмъ въ самой Нѣмеччинѣ и предлагаю послать п. Родзянкѣ, какъ предсѣдателю русской Думы, не просьбу, а привѣтствіе, что и въ страданіяхъ и радостяхъ мы съ тобой, нашъ кровный братъ-великоруссъ.

Хоч батюшка Авроров є твердий кацап, хоч він є родовитим Москалем і хоч не признає істновання українського народу — то всетаки він станув вище від таких „угро-русів", як Пачута і Ганчин. Батюшка Авроров є бодай на стільки ясновидючий, що спасенє Росії і славянства бачить не в російськім „государю" і його міністрах, але в представництві російського народу — в російській думі.

* * *

Про „славянську пошку" в Пітербурґу розписав ся також „Русско-Американскій Православный Вѣстникъ" (тижневник на 4 сторінки, видавний в Пітербурґу царославною місією на балямучене угорських Русинів). В ч. 6-тім (з 10. лютого 1917) сього кнутоноклонного орґану находимо статю п. з. „Великое общеславянское вѣче въ Питтсбургѣ". У тій статі говорить ся між иншим отсе:

Собраніе выпало грандіозно. Всѣ были переняты якимъ то высшимъ чувствомъ, а то все можно было приписати той причинѣ, что Америка прервала дипломатическіи сношенія съ Германіей, о чемъ давно-уже желали всѣ пригноблены народы Германіей и Австріей.

Интересно намъ есть сіе, что на томъ митингу великомъ выступали уніяты и Православныи. Господинъ Пачута, предсѣдатель „Народной Обраны" высказалъ ся, что Русь только одна и тую Русь, которой Угро-Руссы суть сынами защищати потребно, ибо Мадьяре и Шваби хотятъ ей съѣсти. Найбольше нападалъ на тѣхъ годуровъ, что берутъ мадьярскіи корунды и нѣмецкіи марки и свой народъ ведутъ въ пропасть швабскую.

Послѣ того говорилъ господинъ Ганчинъ, редакторъ Вѣстника Американскаго. Онъ тоже выразно высловилъ ся, что только одна Русь есть и до той Руси належитъ и Угро-Руссъ. Царь Русскій при началѣ войны высказался, что война такъ долго продолжатися будетъ, пока на русской землѣ будетъ одинъ только непріятель. Сіи слова исполняются, — говорилъ дальше господинъ Ганчинъ.

Теперь съ тѣмъ то самъ Американскій Президентъ годитъ ся и нашъ народъ Угро-Русскій можетъ сподѣватися, что свобода его ожидаетъ. Тую свободу нѣхто намъ не можетъ дати только одинъ Русскій Царь при помощи Союзниковъ и Соединенныхъ Штатовъ.

Послѣ того говорилъ о. Ал. Николинъ (бувший джерзисітський дяк. — Ред). Онъ извѣстный ораторъ на цѣлую околицу такъ переняль публику своими словами что рукоплесанію не было конца. Найбольше рукоплесаній сыпалося тогда, когда онъ сказалъ, что той часъ уже не далеко, якъ русскій козакъ появится въ Берлинѣ и своими копытами забрыкаетъ по Берлина тротуару. (Доси ще мабуть нїхто на сьвітї не знав, що „русскій козакъ" має копита... — Прим. складача).

Послѣдній съ Русскихъ Православныхъ былъ о. Іосифъ Антоновъ. Онъ немного говорилъ о Европу, а только о Америку. Онъ представилъ всѣмъ собраннымъ, что якъ дѣла стоятъ въ Америкѣ. Славяне домагаютъ ся свободы отъ Русского народа и хотятъ, чтобы русскій мужикъ вкупилъ тую свободу своею кровію. А тутъ въ Америкѣ русскій духовникъ не можетъ перейти улицы, чтобы одинъ съ тѣхъ же братей той самой крови и кости не плювалъ на того же Русского Православнаго Духовника или мірянина или каменемъ его не ударилъ. Онъ желалъ бы, чтобы каждый одинъ Славянинъ сталъ съ апостоломъ на свободной землѣ американской а показалъ заблудшому своему брату, же якъ потрѣбно любити своего брата Русского человѣка, а такъ домагатися свободы гдѣ то въ Европѣ.

При окончаніи прочитаны бы телеграммы. Телеграмма отъ Русскаго Правительства и отъ Его Высокопреосвященства Владыки нашего Архіепископа Евдокима прочиталъ одинъ русскій человѣкъ съ Алегени и рукоплесканія посыпалися въ долгомъ безпрерывномъ тонѣ.

* * *

На становищи царського раба стоїть також єдиацький дневник „Словак в Америке". Він в ч. 295Я-мім (з 13. лютого б. р.) заповідає, що Х. конґрес Словенської Ліґи відбудеть ся дня 22. лютого б. р. в місті Клівленд, О., а окрім того написав огнисту статю п. з. „Тевтонска зрада а австрійці покупителя медзі Словакмі". На самім початку сеї статі читаємо ось-такі стрічки:

З великим смутком довідуємо ся, що тевтонсько-австрійсько-гуньска зрада найшла почву і межи Словаками. Відколи президент Вілсон в сенаті Злучених Держав проголосив, що бажаном Злуч. Держав є, щоби угнетені народи були освободжені з ярма тиранів, особливо відколи президент Вілсон зірвав дипльоматичні зносини з тевтонськими тиранами, відтоді розпочала ся тевтонська аґітація в цілій Америці, щоби їх приклонники висилали президентови Вілсонови телеґрами, в котрих жадають, аби президент Вілсон задержав „мир" і щоби не виподідав війни.

„Пан превелебний" (сьвященик) Х. Л. Орбах (гол. редактор „Словака в Америке") остерігає всїх Словаків, аби не пускали ся на зраду (не домагали ся задержаня мира), бо „в тейто „фрі контри" боло много доволенє зрадцом, але не тераз. Уж ся бліжі зрадцом трест а заслужена покута. Уж непотрва длго, же да достану до кампов алебо енте до дачо горшего".

* * *

Замітна річ, що до Словенської Ліґи не належать анї Поляки анї Українці. Хоч між Поляками є богато москвофілів, то вони з якоїсь причини не хочуть належати до того славянського шумовиння, що поклоняєть ся московському цареви, мов золотому тельцеви. Не беруть у тих „славянських збіговищах" участи й Українці, бо вони — після міркованя царських наймитів — зовсїм на сьвітї не істнують...

МИТРОПОЛИТ ГР. АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

в російській неволи. Образ перший видний предгарний, великий портрет князя гр.-кат. церкви, на дорогім папері, артистично виконаний. Постать митр. Шептицького є дорога кождому щирому Українцеви, тому замість остогидних смаровень, повинен в кождій українській хаті видїти образ нашого защитника в обороні св. церкви і українського народа.

22×32

ЦІНА ПОДИНОКОГО ПОРТРЕТУ З ПІДПИСОМ ЛИШЕ $1.00. Можете його прислати в листі або мойодорожи. Канадійских марок не приймаємо.

Агенти значний опуст.

G. & L. PUBLISHING CO., Dept. 2,
242 East 19th Street, New York, N. Y., U. S. A.

ПАТЕНТИ ВИНАХОДИ подаємо до опатентовання. Належитість адвокатську заплатите по отриманю рецепту на ті і взяті паперів до замельовання і як будете вдоволені. Книжочка з описом на патентувати, „ЩО ВИНАХОДИТИ" і порада ПАТЕНТОВА ДАРОМ. Офіс наш знаходить ся також у Вашінґтоні, бо ВАШІНҐТОН є місцем Патентового Уряду. Пишіть по українськи до одного з наших офісів: 15вт

AMERICAN-EUROPEAN PATENT OFFICES, (S.)
300 Broadway, New York, N. Y.

БЕЗДРОТНИМ ТЕЛЕҐРАФОМ

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО КРАЮ ПІД ЦІЛКОВИТОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

По близші інформації пишіть на адресу:

American Ukrainian Exchange, 520 E. 6TH STREET, New York, N. Y.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК ЖНОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують?

Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

ДЛЯ МУЩИН

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

від ряду літ много людий з робітничої класи, приходить до мого офісу. Я є

СПЕЦІЯЛІСТ

від секретних мужеських недуг. НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ. Лічу по низьких цінах і доставляю ліки. Прийдіть „вперед до мене, а сьвідити гроші, час і позбудетесь болїв. ПРАКТИКА УДОСКОНАЛЮЄСЬ. По першій візиті можу розповісти про Вашу недугу, як довго вона буде, і скілько буде коштувати лїчене. — В моїм офісї говорить у Вашій мові. 24-

DR. BRYAN,
333 EAST 17th ST., NEW YORK, N. Y.
Офіс отворений до 8-ої год. вечером, в неділї перед полуднем.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщеня, а за цїлыи поміщеня по 1 цент. за слово за кождочасне поміщеня. — Оголошень женитьби не приймаєть.

В сїй рубрицї поміщуєте слїдуючі оголошеня: Коли хочете відшукати своїх сьвояків, приятелїв або товаришів. —Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось дїдіс Вам, де іде добра робота.—Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до працї в бучерни, ресторанї, готелї, або на фарму.—Чи шукаєте сьвідків до адресу.—Коли шукаєте дяко-учителя і учителя-жінки.—Коли маєте сало або фарму на продаж.—Коли маєте сало або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людей на меншинсні хрунтя.—Коли продаєте сїй бизнес або хочете мурувати, або обновитись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

ЦІНА ПОМІЩЕНЯ ОТ:

ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЯ в м. Поньмі Престеля в Сиракюз, Н. Й., розпісує бим конкуре на посаду дяко-учителя. Близші інформації удїлить пп. Кандидатам: Rev. A. Prystay, 104 S. Wilbur Ave., Syracuse, N. Y. 22-24

КОМПЛЕТНА ДРУКАРНЯ НА ПРОДАЖ.

Богато черцков українських і анґлійских, всїлякі прибори, джабер-машинка 12x18 цїлій враз з електричним мотором, запас паперу і уряджене офісове. Одним словом готовий бизнес. По інформації голосити ся до: Jos. Katulka, 19 Hancock St., Plains, Pa. 15-26

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ БІЗНЕСМЕНА УКРАЇНЦЯ В ДЖЕРЗИ СІТИ.

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЇ І БУЧЕРНЇ, в добрім місци, межи Українцями. Може робити добрий інтерес. По близші інформації прошу зголошуватись до: Олександер Бараник, 149 Ninth St., Jersey City, N. J. 20-25

ТЕОДОЗІЯ ЛОРЕЦЬКА, добра кухарка і зарядчиня дому, прийме сейчас посаду в домі священика. Ласкаві зголошеня просить ся слати на адресу: Mrs. Teodosia Lorecka, F. H. Co., Garfield Plant, Passaic, N. J. 24-26

Пошукую свого шваґра **МИХАСЬКА МИМКА** і **АДОЛЬФА АНТОНОВИЧА.** Вони походять з села Ковиче, пов. Борщів, Гал., а перебували перед недавними часами в Міннеполїс, Мінн. Пошукую їх-у важній справі. Хто би о них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: Stephen Yalowega, clo Mr. Weshniowecky, 81 E. 4th St., New York, N. Y. 24-26

Пошукую у важній справі **ІВАНА НЕБОЖЕНЬСЬКОГО.** Хто би о нїм знав, або він сам, зволить зголосити ся на адресу: Rev. D. Kulmatytzky, Palmerton, Pa. 24-30

Пошукую свого брата **ФРЕДА КОВБУС,** родом з Городенки, Галичина. Має перебувати у східних стейтах. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить зголосити ся на мою адресу: Steve Koubus, Box 242, Oxford Furnace, N. J. 23-25

Пошукую у важній справі свого брата **ГРИНЯ ВЕРБОВОГО,** котрий походить з села Корнів, пов. Рава Руська, Гал. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить зголосити ся на мою адресу: Mrs. Catharine Werhowa, 182 Ave. B., New York, N. Y. 23-24

Дня 24-го січня с. р. утїк з Перу Ясько Бойтник з моєю жінкою Параскевією (по анґлійски дала себе Тесі) з ферму Гучко, а по мені Януш, походча з Загутина, пов. Сянік, Ґал 38. Взяла з собою свою дїчину з першого супружества Натерину Тес. ст 9, волосс бідне, якої фотоґрафію тут поміщено.

Бортник, який зяв мою жінку, дає на **НИКОЛАЙ СТАХІВ,** походить з Аусанова (пов. Перемишлани), середного росту, літ 34. Фотоґрафію Вісо Чаюк поміщено. В краю полишив жінку і двоє дїточок. До Перу. Любою прибуа півтора року тому з Пенсильванії, де працював в майнах в Елкей, Па. У мено на борді був всего три місяцї, а 24-го січня с. р. зявів і утїк з моєю жінкою.

Сею дорогою застрою ся до моєї жінки і до добрих людий і прошу мою жінку повернути до дому, повернути до мене, з нїким бралась шлюб, а я тобі прощу всьо, лиш повернись.

22-24

Вас добрі люди прошу, єсли знайдете їх, донесїть мені на адресу:

ТЕОДОР ЯНУШ,
782 State Street, Perth Amboy, N. J.

ТЕОДОР ВОСОХОВСЬКИЙ, замешкалий в Лїнбурґ, Па., родом з села Шишміці, пов. Броди, пошукує своєї жени Катерини, з дому Грандаш, з села Віцень, пов. Золонів, Галичина. Вона є середного росту, дорогі зуби є значно великі, волосє рідке мостане, ніс у неї маленький. Оставила мене з 4-літнїм хлопцем і забрала 200 доларів, втїкаючи з чоловіком, який має в праву ніжку і дитину. Він походить з села Пальгачі, повіт Товмач, Галичина. Вміє грати на скрипцї і має навичку додавати в розмові слово „сї". Я перебуваю з жінкою через довший час в Новарк. Хто би донїс менї де перебуває ся пара, тому дам нагороду 50 доларів. — Адреса:

PEDOR WOSOCHOWSKI, Box 879, LEECHBURG, PA. 23-25

Пошукую свого брата **ЮРКА ЛЯВРУКА,** около літ 32, з села Кривотули Нові, пов. Товмач, Гал. Має перебувати в Пенсильванії а працює в майнах. Хто би знав його адресу, або він сам, зволить зголосити ся до: Yurko Seniuk, 45 Mercy St., Philadelphia, Pa. 24-26

Пошукую своєї товаришки **АННИ ЧУХРОЙ,** котра походить з села Минковичі, пов. Самбір, Гал. Хто би про ню знав, або вона сама, зволить зголосити ся на мою адресу: Pr. Mucha, 4712 Eoff St., Wheeling, W. Va. 24-26

ПІД РОЗВАҐУ УКРАЇНЦЯМ В ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.

Дня 1. марця в четвер, відбудуть ся збори в сїрані читальнї і української школи для дїтий. Тому всї інтересовані прошу явитись на галю під числом 109 Court St., (коло першої улиці), що до осьмої години вечером.

З поважанцм Т. Рудий.

ФОНОҐРАФ з многими гарними рекордами, який коштував $40.00 продасть сейчас за $12.00. Все в найлїпшім станї. Адреса: **Mr. Petrak, 334 E. 5th St., New York, N. Y.** 4-29

БЕЗПЛАТНО висилаємо кождому гарний кишеньковий календар на 1917 рік з цїкавими додатками. Пишіть на адресу: M. B. Goldberger, 75 Clarkson St., New York City. 4—

31 ПРЕКРАСНИХ АРТИСТИЧНО ВИКОНАНИХ ПОРТРЕТІВ ЖІНОЧОЇ КРАСИ в натуральних і дуже інтересуючих позах. Фотоґрафічні знимки, дуже цїкаві. Цїна всїх портретів лиш 58 центів. Гроші марками почтовими або мой-ордер висилати на адресу: 21-25

Mrs. NELLIE WOJNAR,
537 E. 17th St., New York, N. Y.

ДАРОМ вишлемо кождому наші ДВА НАТАНЬОҐЛ, спис найцїкавійших книжок всякого рода, як історичні, ґаленки, казки, штуки театральні, пісні, біблії, молитвенники, календарі і много других цїкавих книжок. Також посїдаємо великий склад годинників, ґрипов, ґрамофонів і всякі музичні інструменти. Пишіть сейчас на адресу: 12-61

UKRAINSKA TORNOWLA, 1925 W. Huron St., Dep. 4, Chicago, Ill.

MAIL ORDER HOUSE СКЛАД ПИВА, ГОРІВКИ, ВИНА, ЛІКЕРІВ КРАСНИХ ІМПОРТОВАНИХ, НА ВЕСЛЯ, БАЛЇ, ЗАБАВИ, СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА. ВИСИЛКА ДО ВСЇХ СТЕЙТІВ. ОБСЛУГА ТОЧНА. ПИШІТЬ ПО ЦІННИКИ 47—

M. PETROWSKY, Family Liquor Store, 1500 S. 3rd St., St Louis, Mo.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ім. Т. ШЕВЧЕНКА має великий склад книжок всякого рода: Історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, співаники, молитвенники, образи патріотичні, релїґійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу: 16—

UKRAINSKA KNYHARNIA,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ВІЙНА!

Хочете бачити як виглядає теперішна европейська війна? Чи хочете бачити як відбувають ся найбільші боротьби в Галичинї, Росії, Франції і Туреччинї?

Чи хочете бачити як воюють цепелїни у воздусї а субмарини на мори.

То всьо можете побачити у себе в дома і то дуже таним коштом. 14—

На днях ми отримали велику скількість воєнних образків до СТЕРЕОСКОПІВ знятих з поля битви. Стереоскоп з найлїпшої сорти коштує лише 75 центів. — I. II. III. серія, то є 75 воєнних образків за $1.00.

25 образків подорож довкола сьвіта за.....35 цент.
25 образків житя Ісуса Христа за.....35 цент.
25 образків подорож по великих містах амер. за 35 цент.

Хто витне се оголошене і пришле замовлене в коротїм часї, той дістане дві воєнні мапи даром, які є дуже потрібні кождому під сю пору. Пишіть ще нинї:

UKRAINSKYJ BAZAR,
34 East 7th Street, New York, N. Y.

Вже вийшла з друку дуже весела оперета в 3-ох діях

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ін. Нагорнянський.

Ся книжка надасть ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщин і 8 мущин. — Цїна за прим. 25 цент., за 12 примірників $2.25.

Замовленя і гроші посилайте до:

„SVOBODA",
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

ДОПИСИ

3 YOUNGSTOWN, O.

Проч з Арданом! Проч з його компанією! Проч з його кацапською шматою!

Відколи „Федерація Українців", згласно соціялістів, зачала тратити свою популярність, відтоді федерацийники дістали такий заворот голови, що самі не знають, що роблять.

Якось тому місяць федерацийники і наймити капаиської „Народної Волі" скликали велике всенародне віче до Юнгстаун, О., гадаючи, що їм тут прийде так легко, як по инших українських громадах, але дуже завели ся...

Не помогло шучне оголошенє, що на віче прийде М. Січинський, і так званий швайцарський делеґат, і делеґат російської Семешко.

Хоч кричали по улицях і писали по ґазетах, то з того кацапського віча остав ся лише один великий „пшик".

Голодні соціялісти скомпромітували ся до нитуту!

З наших чесних парохіян ані один не явив ся на вічу, лише сьміть — самі недовірки і нероби, жадні легкої наживи.

На доказ сего може послужити те, що для Федерації прийшло всего на всего $7.90. (Гляди „Народна Воля", ч. 6, стор. 6). Се доказує також і стиль вічевого звіту.

Наші чесні парохіяни тому не прийшли на віче, бо чи маємо свою „Українську Раду", а в ній чесних і працьовитих провідників, а в місци ми маємо свою власну запомогову організацию, котра пропорціонально лише стоїть вже „Руский Народний Союз" в Скрентоні. Ми маємо і свою галю, де сходимо ся що місяця на віча. Тут ми пробуждаємо ся, тут ми вчимо ся взаїчної любови і здорового патриотизму, опертого на федерацийних основах.

Та хоч тому тиждень федерацийники припустили ще другий великий штурм з вічем, наші парохіяни Україци як мур стоять проти сеї гнилі і проти тої півдикої азійської навали. Тут до нас не мають приступу жадні непрошені опікуни робучого народу, ані зрадники грецько-кат. церкви і українського народу. Словом: соціялісти і кацапи дістали таку порядну пощочину, що деяки чи коли відважать ся ще показати носа до Юнгстаун.

Такого „посрамленія" не сподівав ся старий ґрішник о. Ардан. Сей разом він вже не міг витримати і накинув ся на нашого парха, о. В. Зацерковного, з фірмаиською лайкою, називаючи його „темним", „дежаєм", „з запленсним мозком", „в стані безнадійнім" і т. д. (Гляди „Народна Воля" ч. 6), буцімто за се, що о. В. Зацерковний публично в „Америці" знехтував „Народну Волю" і назвав її кацапською.

Ми не потребуємо о. В. Зацерковного боронити, бо за о. В. Зацерковним промовляють його діла, котрі вічно будуть свідчити про його ревнощі і невсипущу працю для добра українського робучого народу.

Ми лише цікаві знати, чи о. Ардан висилав свою шмату до всіх священиків, чи лише до о. В. Зацерковного...

Знайте, панове від Арданівської так званої „Народної Волі", що весь здоровомислячий український нарід мусить уважати нашу ґазету за звичайну кацапську шмату, а то по тій простій причині, що ви нікого з такою зайлостию не поборюєте, як самих-же найлишних синів України, наисьвідомійших Українців, і то без розумної причини, і без розбору. Жадна кацапська часопись не ніколить стільки української справі як саме знана Арданівска шмата. Отець Ардан своїми скаженими нападами на великих себе Українців розбиває і нищить все, хоч би воно було як красне і велично та позитивне для українського народу. Він своєю зайлостию перевисшив навіть кацапських редакторів. В „Народній Волі" не лишило ся вже нічого українського, хіба лише мова. Ми знаємо, що кацапська ґазета не мусить бути писана кацапським жаргоном: вона може бути і в українськім язиці, як на се вже маємо доказ.

Скажемо коротко: Відколи о. Ардан став редактором т. зв. „Народної Волі", від того часу настало чисте пекло на американській Україні. Отець Ардан своїми безглуздними виступами і своєю кацапиєю наробив тут стілько плюгавства і ганьби, що всі його опустили — навіть свої, а весь сьвідомійший загал український був змушений заснувати собі „Українську Раду".

Що Федерація Українців упала, то винен тому о. Ардан, бо він хотів зробити собі з неї свій приватний бізнес — своє доскорпне корито.

Коли М. Січинський і другі „товариші" стратили на повазі, то винен тому лише о. Ардан, бо він їх зробив своїм сліпим орудєм.

Отець Ардан не рахував ся і не рахуєть ся з голосом українського народу, а став собі поступати по московськи, з нагайкою.

Отець Ардан хотів весь український нарід втягнути в багно міжнародного соціялізму, але дуже завів ся, бо побожний український нарід його покинув, а при нім остала ся лише мала горстка голодних недовірків і нероби.

Отець Ардан завів новомодне кацапство, але український нарід ще завтаку пічлав ся на фабровані леках.

Та о. Ардан є на стільки безличний, що з своїм кацапським крамом напихаєть ся нам.

Ми, українські робітники, відкидуємо ся від панної кацапської ґазети і не хочемо, щоби ви нам її більше присилали — хоч би за дармо. В нашій ґазеті нема ніяко, що могло би нас збудувати, що могло би принести користь українському робітникови — лише фірмаиська лайка, партійні спори і особисті напади на наших духовних і сьвітських провідників. Нам вже обридла наша чорносотенна шмата, котра служить лише горстні морально упавших одиниць, але не українському загалови. Ми хочемо, щоби „Народна Воля" за наші гроші нас просьвітила, а не заплюювала. Ми хочемо сьвітла, ми хочемо правди, а у нас того нема, того у нас не знайдеш, бо як чорний зрадник, ворог церкви і українського народу. Ви не є жаден патріот український, але звичайний собі кирпичик, котрий всі добрі пляни України нищить, а сам нічого доброго не робить. Ви не наш!

Проч з Арданом! Проч з його компанією! Проч з його кацапською шматою!

Бувші передплатники так званої „Народної Волі": Онуфор Савочка, Максим Савочка, Ілько Цікаиин, Данило Петрик, Іван Грицко, Грицько Тредський, Ілько Сенчишин, Іван Стець.

3 MILWAUKEE. WIS.

Народне віче.

Дня 1. лютого б. р. відбуло ся у нас друге з ряду українське віче, скликане Товариством ім. Івана Франка, від 103 У. Н. Союза.

Віче отворив предсідатель п. Н. Макаровський, а секретарював, п. І. Березовський. Першим бесідником був організатор Товариства п. Ліїв Шкварок, котрий в одноголосній промові схарактеризував цїли У. Н. Союза, висказав, які користи можемо отримати, належачи до У. Н. Союза. Приміром сказав, що У. Н. Союз немов та молостива матір тулить свої діти і вразі нещастя обтирає слези. Коли би не У. Н. Союз, много наших українських дітий пішли би до чужих рук, але У. Н. Союз нами опікуєть ся. На закінчене п. І. Шкварок завізвав присутних, яких було 160, аби кождий вступив до У. Н. Союза.

Другим бесідником був др. В. Сименович з Шікаго, Ілл. Він виголосив гарний реферат щодо нашого відділу і користий нашого народу. „Брати Українці! — відізвав ся др. Сименович — приїхали я до вас з добрим серцем і надією, що ваш відділ, який повстав завдяки одного чоловіка, котрий і мене запросив на се віче, побільшить ся, і маю надію, що від нині за рік буде вже велика громада людий". Більшу часть свого реферату посьвятив Першому Українському Соймови, котрий відбув ся 30. жовтня 1915 р. в Нью Йорку. Вкінци кликав, аби кождий Українець і Українка вступили в члени Товариства ім. Івана Франка, від У. Н. Союза в Мілвокі, Віс. За що вічевими нагородами його отмічено.

При кінци забрав голос наш організатор п. О. Кузьма, закликав вічевиків-вічевиків за ласкаву участь, і такожде д-ра В. Сименовича за його прибуте до нас. Взивши також, щоби кождий Українець приступив до стола і вписав ся до У. Н. Союза. По вписі нових членів, присутні розійшли ся.

До вас кілька слів, дорогі Брати члени Тов. ім. Івана Франка, від У. Н. Союза в Мілвокі. Тішить мене, що моя 6-місячна праця не пійшла надармо, бо видала овоч праці. **34 члени, вступили до нашого Товариства і до У. Н. Союза.** Хоч як було тяжко мені завязати се Товариство, однакожеж правда побідила. Тепер прошу Вас, Брати, коли маємо так гарне Товариство, то працюймо аж доки нам сил стане. Поступаймо після статутів У. Н. Союза, а коли буде згода і любов між нами, то буде і побіда.

Я від себе може сказати, що я дуже красно постарайди ся. Від себе, яко Українець і організатор нашого відділу ім. І. Франка, складаю сердечну подяку всім тим, котрі помогли мені в тім ділі. А заразом д-ровн В. Сименовичови і О. Кузьмови і всім урядникам та членам складаю сердечну подяку. Кінчу з кличем:

Най жиє Український Народний Союз!

Най жиє Тов. ім. Івана Франка, в Мілвокі, Віс.

Ваш організатор, І. Шк.

3 CLEVELAND. O.

Від довшого часу не було жадної чутки про клівеляндських Українців. Виглядалоб, що тут нема жадного народного життя, ніякого руху. Тому з конечности чую ся зобовязаним, шановним читачам зложити, що й ми тут якось живемо і працюємо на народній ниві.

День 21-го січня б. р. остане нам на все в памяти, бо того дня Співацьке Товариство „Боян", в котрім гуртують ся майже самі члени Тов. „Сокіл" і українських „Соколок", виставило історичну драму „Невольник".

Той день стане для клівеляндських Українців історичним, незабутим, бо кождий мав нагоду побачити і давних запорожців і ямчарів і давну татарську неволю, куди немало попало наших молодих братів і там поснули.

Я позволю собі на отсім місци висказати всім аматорам признанє за їх спосібність і любов до сцени. Подяка належить ся також режисерови, котрий не пожалував праці і труду коло штуки, котра випала знаменито як в мові так і в співі, получили з оркестром п. Яблоського.

Публики находило ся близько тисячи. Кождий нетерпливо жде початку, і як раз о годині 8-мій підносить ся куртина, а на сцені сидять два старі козарюги — Коваль, старий запорожець, і Недобитий з бандурою. Нараз загримів дзвін „Ой ніч лісом тай під Лебелином" так грімко, що аж кожному слухачеви серце задрігало ся, а не одному й сльози покотили ся з очий.

Недобитого, бандуриста, відограв п. А. Стецгретчук. Сей молодець виявив ся зі своєї ролі, як справдешний актор. Коваля, старого запорожця, відограв сам режисер, п. Михайло Бабій. За нього не потребую богато розписувати ся, бо його імя в добре знане між Американськими Українцями. Хиба се не завдуть згадати, що його тип, цілком натуральний, представив нам справдішного старого козарюгу, поважного чоловіка.

Ярину, дочку Коваля, відограла п-на Розалія Боднар. Вона виявала ся зі своєї ролі дуже добре, чимо того, що вона перший раз була на сцені. Однакожеж таку трудну ролю віддала з чутєм серця і повагою. Степана Мігорра п. П. Заремба.

Добре виявили ся і своїх роль п. Іван Попішевський, котрий відограв Ненлюя, і п. О. Варшавський, котрий відограв Опару. Своїми бурлацькими дотепами не малої забавив публику. А вже найбільше з цього публика мала потіхи, коли він представив ямчарського і, незважаючи, що татари наступають, здорово собі захропів.

Після дорогих запорожців годі описувати з окрема. Згадати хиба се, що на сцені поводили ся як пристало. Представлене випало надзвичайно добре.

Костюми добре знані в Америці пані Емілії Ґорчакової з Джерзи Сіти, Н. Дж., і характеризація п. Н. Івана Петрійського та Володимира Тростика були чудові.

В тім належить заслуга і признанє режисерови і управителеви хору п. Михайлови Бабійови, що за так короткий час свого побуту в нашій парохії зєднав до себе молодіж та щиро працює з нею. Н. Михайло Бабій у нас неповна півтора року. З його приходом ніжив наш хор, котрий був заводжений його попередниками. Вкінци і тобі, молодіже, не меньша пошана і подяка, що не жалуєш свого часу і труду, в вільних ся праці. Я думаю, що клівеляндска громада дуже і то щиро повтала би Вас, коли ви ще раз повторили „Невольника". Не зверайте уваги на писанину, котру якась несьвідома людина подала до „Народної Волі" (ч. 14). Автор писанини не бога свого чесного імени, а се сьвідчить про його честь.

Василь Волянський.

3 EAST HAMMOND. IND.

Вражіня з представленя „Наталка Полтавка".

Ще ніколи гамондські Українці не пізнували такого сьвята, як неділя 11. лютого б. р. Тоді відбувало ся представленє „Наталка Полтавка". Вже о годині 7. вечером гуля була по береги наповнена гостями. О годині 7.30 піднесла ся куртина, а з хатини вийшла Наталка з коновкою в руках, співаючи пісню: „Вють вітри". Ся пісня заряда ся глибоко в серцях слухачів. Наталку відограла п. Юлія Шустаковичівна, акторка Українського Театру у Львові під зарядом п. Н. Стадника. Прецуїтні виплодили її тучними описками. Представленя випало дуже чудово. Доси ще ніколи не було у нас ні віча ні представленя.

Я маю надію, що гамонтська Україна пробудить ся вже раз з того твердого сну.

Дякуємо членам аматорського кружка „Воля", що не щадили своїх трудів та свого здоровля і дали нам в житю зазнати один радісний день на чужині. На закінчене імпрези відспівали „Ще не умерла Україна" і всі вихолили розійшли ся хомів.

Гамондський Українець.

3 PITTSBURGH. PA.

Справоздане Комітету Фонду Будови Українського Народного Дому.

Дохід:

За фляш на вічу (15. мая)	5.55
Збірка на крестинах	4.50
П. Д. Сірий, дар	1.00
З розграния Українського герба, (дар пані Малєвич)	68.95
З прогульки 20. липня 1916	248.30
З балю 4. вересня 1916	272.86
З балю 30. жовтня 1916	220.71
З балю 18. падолиста 1916	134.10
З представленя 30. падолиста 1916	103.35
З колядн	164.20
З балю 20. січня 1917	190.25
разом:	$1.413.77

Розхід:

Прогулька	160.38
Баль 4. вересня	158.99
Баль 30. жовтня	139.08
Баль 18. падолиста	80.80
Представленє 30 падолиста	75.60
Баль 20. січня	143.13
Дрібні видатки	6.80
разом	$764.78.
Дохід	1.413.77
Розхід	764.78
Чистий хохід до 1. лютого 1917 р.	**$649.03**

Комітет Будови У. Н. Дому:

Н. Шпікула, предс.; Т. Котур, заст. предс.; М. Усик, секр.; Гр. Шабатура, заст. секр.; Ф. Волчко, кас.; П. Дашинич, заст. кас.; А. Бучак, В. Онишків, А. Ляшенич, контрольори: В. Спожарський, І. Слободзян, П. Слободзян, М. Німець, І. Вриник, Гр. Димидах, Д. Іванців, Н. Урбан, І. Мартинко, П. Онишків, Т. Ятишин, І. Ганяк, радні.

Надіючись, що питсбурські Українці, будуть і дальше поширати нашу, так велику справу, і що вкоротці будемо могли взяти ся до будови Українського Народного Дому в Пітсбурґу.

остаємо з. поважанєм:

П. Шпікула, предс.; Ф. К. Волчко, кас.:
М. Усик, секр.

В „ШВАЙЦАРСЬКИЙ" КАНЦЕЛЯРІЇ.

Ґрігорій з Охрани (після глубокої задуми): Ох! Ті ковбаси, ті ковбаси! Боже, що за чудесні ковбаси! Моя радість, моє щастє, моє житє! Ох! Ковбаси, ковбаси!

„Швайцарський" делеґат: То раз сказа-тіна! Най ся „Швайцарський" грім трісне! Думає і маячить про ті ковбаси, відколи тут прийшов. Мені вже самому хочеть ся тих ковбас. То мусять бути раз ковбаси! (По хвилі задуми). Але от падлец готов подетити за ковбасами, готов за ковбаси розкрити всі пляни. Тоді буде свинство.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Заходом Українського Хору „Січ"

відбуде ся представленє штуки Янчука п. з.

ВИХОВАНЕЦЬ

народна комедія з 3-ох дїяв зі співами і танцями

В СУБОТУ, ДНЯ 3-го МАРТА 1917 Р.

в гали Крехняка, ріг Нобл і Гурон улиць.

Початок о год. 7.30 вечером.

О численну участь просять — КОМІТЕТ. 24-25

ПОЗІР! ШІКАГО, ІЛЛ. ПОЗІР!

Заходом співацького тов. „Бандурист",

— відограють ся —

В НЕДЛЮ, ДНЯ 4-го МАРТА 1917 Р.

БЕЗТАЛАННА

драма в 5-ох діях Івана Тобилевича

в гали церковній на Ірі при Робей улиці.

Початок о годині 7.30 вечер.

Режисер В. А. НОВОСАД. — ВСТУП 75, 50 і 35 ЦНТ.

До численної участи в сім представленю запрошує БАНДУРИСТ.

24-25

Наша душа, наша пісня
Не вмре, не загине!

ПІСНЯ І МУЗИКА

ВАЖНЕ ДЛЯ НАШИХ МУЗИКІВ, ХІРІГЕНТІВ і ВСЇХ НАШИХ ТОВАРИСТВ.

Вже вийшов сей ніяк нетаньо-теорія музичних, який висилаю кождому на жадане даром.

Хто хоче мати найновійшу теорію музичний, вокальний або інструментальний, нехай пишуть собі з його каталоґа, а я йому відішлю зачислений твір в короткій часі. Переписане одної сторони нотнятрової коштує 30 центів, а подвійної голоси 10 центів. Сподіяти ся в сей спосіб заходів нашого музикиї теорія музичних, получає отсю оферту висилаю ся Вам. Родинам. 24—

ЕВГЕН ЯКУБОВИЧ,
818 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Осторога.

Департаменти Здоровляної Комісії звертають увагу на небезпеку перестуди, грипу і запалень легких.

Велике число спортсмольстої в 1916 році, спричинених катаральними недугами, звертають увагу загаду на небезпеку грозячу від малої перестуди.

Тому сейчас при першій ознаці перестуди, повинен кождий захоронитись.

Болгарський Кровний Чай

Т. Г. ФОН ШЛЯКА

уживти перед спаном причиниють до успіхом перестуди, яка через зазнадане 350 нерсдетну перетовить в грип і всині запалення тих небезпечних в своїх наслідках.

Як средство регулярнїйше тілесного системи і для одержаня цілих роботи в здоровля, всині уживай Болгарський Кровний Чай Г. Г. фон Шляка не має собі рівного.

Тисячі добровільних листів від відчинки нам людий, находить ся в нашім бюрі.

Одна великі цінки Болгарського Кровного Чаю Г. Г. фон Шляка, яка вистарчає на 5 місяців, коштує одного доляра, шість пачок 5 доларів, і сі вишлемо всім до в одержаню належитости або за посліплатою.

Marvel Products Company
29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Коли хочете зареєструвати посилку вишлть о 10 цнт. більше.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ЛІКАР

(говорить по українськи)

Dr. KOLER є одиноким Лікарем в Америці, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю недуг приватних, нервів і нижчих. Лїчить: затроєнє крови, уплини, нервів і нервоцни, всякі уплини мочового приводу, лишеї, виходи скірні, сверблячку, шкропуки, недуги мікура і инші, походячі з нечистоти крови або блудів молодости. Гостість би особисто: почтою не лїчу. 4—

Години приняти: від 9-ої рано до 8-ої веч. В неділі до 2-ої.

Проти кашлю, перестуди, болів голови, болів в грудях і плечах,

уживайте

„Плуцник"

виробу хемика

ФРАНКА ГАРФІНКЛЯ,

141 AVE A., NEW YORK CITY

Dept. C.

ЦІНА $1.00.

Тисячі мущин, женщин і дітий позбувшися уживанєм се средство. Чому Ви не маєш би? 15вс27

Витніть се оголошенє, залучіть доляра і подайте докладну адресу. Ви одержите відкритою почтою мій „ПЛУЦНИК" і гарний дарунок.

Prof. Doctor ALDEN

є одним з найлїпших спеціялістів слабостий полових органів і недуг венеричних. Говорить по українськи. При лїченю у жінка є средство проф. Ерліха за 914 (удосконалене 606). Лїчить успішно різачку і застарілий ревматизм. Мущини уватливі мужевську силу, слабости мочового міхура, запечащене крови, слабости нирок і людя нервові, вилячить ся у мене вкоротці, відчас коли у других курацїя тревала би місяцями. Порадьте ся мене сейчас, бо відкладанє є небезпечне. Поради даю даром і в дискреції. Цїни низькі і догідні для пацієнтів. 14—

Години офісові: від 9. рано до 8. веч., в неділї від 10. до 2. попол.

Dr. WM. ALDEN,
717 Liberty Ave.,
Pittsburgh, Pa.

Др. І. Спілліґер

Порада і оглядини ДАРОМ.

Застарілі хороби можна вилїчити без ужитя затроєних ліками при помочи електрики. Рішучо в богато випадках, що давнійше вимагали операциї, можна вилїчити ся з великою вигодою тим самим способом, без ужитя ножа.

Мав такою машину, за помочию котрої можу бачити нутро людського тїла і пізнати причини хороби, чи другої машинами можу перевідати струм електричний до тїла і вбити зарадні бактерії, які є причиною всіх недомагань. Та метода лїчьби є не тілько кінцівдовим але і приємним для пацієнта.

Години офісові: в понедїлок, середу і пятницю від 9. до 12. рано. В второк, четвер і суботу від 2. рано до 8. веч. В неділю від 9. до 11. рано.

Dr. J. SPILLINGER,
153 E. 18th St., New York, N. Y.
при стації елевейтера 3-ої авеню і суботою.

З Новим 1917 Роком

Нехай се буде днем

коли кождий Українець в Америці поміркує і рішить, що житє тут не значить а гайбіки моїм тяжко. Отже ще таки нині напишіть до нашої школи листа; на житє 10 центів новітою чи варкиами а ми вишлемо Вам пробну лекцию і подрібні пояснення про се, як ми в короткій часі і за невелику платню РУЧИМО навчи Вас заочно ГОВОРИТИ, ЧИТАТИ І ПИСАТИ ПО АНГЛІЙСЬКИ.

Тисячі учеників скінчили нашу школу. Тисячі вдячностий одержали від наших учеників, бромнаючих майже у всіх містах Заук. Держав, Канади і Мексико. Ради своєї особистої користи не відкладайте на завтра, а ПИШІТЬ СЬ ГОДИНИ. Ми ручимо письмо за успіх. 19—

Сьвіжійший курс для женщин і дїчат. — Адресуйте:
AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, 525 W. 47th Street, New York City.

Elias Rosenthal АДВОКАТ.

ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЕМ В АМЕРИЦІ

302 Broadway, 13th floor
NEW YORK, N. Y.

Практикує понад 25 лїт в тутешних судах і перепроваджує всякі справи з успіхом.

ОДИНОКА ХРИСТИЯНСЬКА ШКОЛА ШОФЕРСТВА.

Пощо платити більше? Чому маєте бути невільниками в шапах, майнах або готелях, коли можете стати своїм босом і заробляти по $25 тижнево і висше. Українці! Фахові робітники заробляють в 50% більше. Ми вивчаємо вас на фахового механіка, шофера і Ви заробляли о 50% більше як тепер. Наша школа має найлїпше і найбільше заосмотрінє в сім обсягу в Америці. Се є одинока школа, в якій учать шоферства і реперовання на всяких новомодних автомобілях, як Chalmer's, Buick, Cadillac, „Hudson Super Six", 1916-1917 чодель. Вчимо в українській мові. Таком старатеся о посади. Харч і мешкане для незамісцевих дешево. Гарантуємо студентам дальшим і стейовий лайсенс. Оглянете нашу школу і самі оцінїть. Памятайте: Свій в свого! Уважайте на нашу адресу: 146—

ARENA AUTO SCHOOL, 210 W. 50th St., (близько Бродвею) New York, N. Y.

Наша школа є злучена з Arena Chauffers Employment Agency і тому и можемо Вам дати посаду по одержаню лайсенсу.

ДЛЯ ПОЛІПШЕНЯ ВАШОГО ЗДОРОВЯ!

Коли Ваше здоровлє погіршилось

в наслідок занедбаня дїти або занедбаня жолудка, утроби або кишок, змінїть сейчас спосіб Вашого житя. Не позбавляйте свій організм відповідного відмолодженя, потрібного для заховаля здоровля і сили. Дайте в добре трактоване і помокайте організмові, ставаючи ся держати утробу і кишки в порядку через уживанє сьвітової слави ЛІЧНИЧОГО ВИНА КАЛЬВАРІЙСЬКОГО.

Се средство успішно ліче при БРАКУ АПЕТИТУ, ЗЛІМ ТРАВЛЕНЮ, УМЛІВАНЮ, КОРЧАХ, ЗАПОРІ І МАЛЯРІЇ.

Замовіть собі бутельку сего звісного вина КАЛЬВАРІЙСЬКОГО в аптиці або у аґента або впрост у фірми. Ціна бутельки коштує лише $1.00. Шість бутельок за $5.00.

D. WROBLEWSKI & CO., Dep. 50, 196 E. 4th St., NEW YORK, N. Y.

ФАБРИКАНТИ.

Проти ревматизму, штивности в карку або болів в боках, уживайте звісний „БЕНЖОВНІК", ціна лише 25 цнт. в аптиці або впрост у фірми.

Філіи і головний склад в Сінтінаті, Ohio. H. RYBKA Co., 2 зрядця, 12521 Lower St., Lakewood, Ohio. 14вс—

$2.95 ВЕЛИКА ОФЕРТА

ЛИШ НА СЕЙ МІСЯЦЬ

CUCKOO CLOCK WITH BAROMETER

Тут представляємо Вам чудовий і модний годинник, якого Ви еще певно не бачили. Тим опісуємо Вам про него, що се є за годинник і яку він має для Вас вартість. Він показує годину, як і кождий звичайний годинник, є дуже сильний і незвичайно гарно викінчений; вишиваєть у нїм є стрілка, час тримає регулярно, так, що нїгде не пізнить ані одної мінути. Він є дуже витїгний, бо крім годинника є тут уміщений чудовий апарат, який предсказує Вам погоду з днем на завтра. Він є штучно зроблений, у нїм є уміщені двоє людий — фармер і фармерка, які ходять і виходять або Вам предсказати погоду днесь на завтра. Коли прийде погода на завтра має бути гарна погода, то виходить фармерка, а коли має бути слота, то фармерка ховаєть ся а виходить фармер, а коли має бути нестаби погода або слота, то обоє стають в дверях як безрукі люди. Коли хочете знати яка погода буде завтра, то купіть собі сей чудово-модний годинник, а лиш поглянувши на него, сейчас побачите хто виходить з нїм погоду вінце на завтра. Сей годинник поступить Вам на цїле Ваше житє, і то за такі малі гроші. Дешеве сей годинник коштує $5.00, а у нас протягом сего місяця дістанете його на фабричній цїнї, то є за $2.95. Користайте з нагоди, бо се спеціальна оферта лише на той місяць; гроший не висилайте наперед, лиш вишлїть оголошенє і вложіть до 25 центів в почтових марках, яко задаток, а решту доплатите як Ваш годинник доручуть. Відповідає ґарантуємо, або звертаємо гроші. Пишіть сейчас по него на адресу: 18—

STANDARD SUPPLY CO., 951-953 Erie St., Dep. 100, Chicago, Ill.

Пощо терпіти і хорувати

коли можете вилїчити ся у мене, як Вас другі не могли вилїчити. Відносіть ся з довірєм до старого ПРОФЕСОРА і ДОКТОРА ОВЕНА, котрий має лїкарську практику в Лондонї і в більших містах Америки, з титулом професора, і має 36-лїтну практику. Своєю модерною методою лїчить він з великим успіхом найбільше застарілі недуги нущин і женщин, як прим.: тілесні і хронічні недуги; біль голови, горла і грудий; болї костий або ревматизм, болї в кривах; жолудковий катар, нервовости, білі уплави у женщин і инші недуги. Пишіть по лїчничу книжку „Самаританин або Сила здоровля", яку видав проф. Др. Овен. — Посилайте почтовий марки на 25 цнт., а дістанете ту книгу.

Звертайте ся на адресу: 3—

Prof. OWEN, Inc., 221 E. 17th St., Dept. 12, New York, N. Y.

Лїчниця отворена щодня від 10-ої рано до 5-тої попол., а в неділї від 10-тої рано до 1-ої в пол.